

PRESEKI ¹/_{'79}

GLASILO TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA
DELA GOZDNEGA GOSPODARSTVA B L E D

DELO IN SREČA

... Sreče človeku ne more dati niti država, niti sistem, niti politična partija. Srečo si lahko človek ustvari samo sam. (Edvard Kardelj).

Vse človeško delo je pravzaprav boj za srečo: resnično in lažno. Srečo pogojujejo različni občutki. Gotovo je eden najpomembnejših občutkov varnosti, ki ga zagotavljajo medsebojni odnosi v družbi, kjer vlada pripadnost skupnim ciljem, upoštevanje zakonitosti in spoštovanje posameznika.

Delo osrečuje, če združuje cilje. Družba z razvito pripadnostjo skupnim ciljem omogoča dobre medsebojne odnose, ki

preprečujejo izkoriščanje in neenakost. Človek je družabno bitje. Osamljen posameznik ne more doživljati sreče, čeprav je obdan z blagostanjem.

Primitivne družbe so si zagotovile varnost s silo oblasti, pripadnost pa je vladala le v vladujoči skupini. Bolj ko se je razvijala moč družbenega sistema, bolj se je širila skupina, v kateri je vladala pripadnost. Naša zakonodaja utemljuje družbo, v kateri bi morali najti vsi državljeni mesto in vsebino za pripadnost skupnim ciljem. Oblast posameznika je postala nepotrebna in škodljiva. Prizadevanje k skupnim ciljem se mora

začeti v družini, se nadaljevati v delovni in družbeni organizaciji.

Oblast posameznika v našem družbenem redu je danes zloraba položaja, ker odvzema pravice iz dela, pogojuje slabo vedenje in onemogoča uspešno delo organizacijo. Odvzema zasluženo srečo ne glede na položaj, ki ga človek ima.

Zapisano ob smrti tovariša Edvarda Kardelja, velikega revolucionarja in utemeljitelja samoupravnih družbenih odnosov.

POROČILO Z RAZŠIRJENE SEJE KONFERENCE OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA GG BLED

Poročilo z razširjene seje konference osnovnih organizacij sindikata Gozdnega gospodarstva Bled

Dne 2/2-1979 je bila razširjena seja konference sindikata osnovnih organizacij delovne organizacije GG Bled, na kateri smo razpravljali o družbeno politični dejavnosti pri uvajanju zakona o združenem delu. 11/12-1978 je potekel rok, do katerega bi morali biti sprejeti vsi samoupravni akti v TOZD-ih, v delovni skupnosti skupnih služb in delovni organizaciji, ki jih predpisuje zakon o združenem delu.

Na seji smo poskušali ugotoviti, kaj je bilo storjenega in kaj ne. Hkrati smo skušali tudi najti vzroke, zaradi katerih nismo mogli sprejeti vseh samoupravnih aktov, ki bi jih morali.

Do 11. 12. 1978 smo v TOZD-ih sprejeli naslednje samoupravne akte:

1. samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev TOZD
2. statut temeljne organizacije združenega dela
3. srednjeročni plan temeljne organizacije združenega dela
4. pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka
5. pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo

Za delovno organizacijo so bili sprejeti naslednji akti:

1. statut delovne organizacije
2. srednjeročni plan delovne organizacije
3. smernice in ukrepi za tekoče plansko leto
4. samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih pri pridobivanju dohodka
5. samoupravni sporazum o medsebojnih odnosih o ustvarjanju skupnega prihodka

(tovarna celuloze Krško, pripravljen je tudi osnutek s. s. z LIPom Bled)

6. samoupravni sporazum o medsebojnih odnosih o ustvarjanju skupnega prihodka med proizvodnjo in trgovino (Jadran Sežana)
7. samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornosti med delavci TOZD in DSSS

Za delovno skupnost skupnih služb je bil sprejet pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke.

Na konferenci smo ugotovili, da so vsi samoupravni akti ustrezno pripravljani in jih tudi uspešno izvajamo. Kritične pripombe so bile izrečene le na pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke. Zatika se pri ocenjevanju kvalitete dela in pri ekonomičnosti delavcev v proizvodnji in režijskih delavcev nasploh. To težavo bomo odstranili, ko bomo sprejeli razvid del in nalog za TOZD in delovno skupnost skupnih služb.

Sklenili smo, da moramo nemudoma sprejeti preostale samoupravne akte. Določili smo nosilce nalog, kot tudi rokovnik za izdelavo in sprejem naslednjih aktov:

1. Samoupravni splošni akt o stanovanjski politiki TOZD. Nalogo opravita Konc Janez in Legat Jože. Osnutek naj bo izdelan do 1/3-1979, sprejet pa v aprilu 1979.
2. Samoupravni sporazum o združitvi TOZD v delovno organizacijo. Nalogo opravijo: Konc Janez, Remec Franc, Novak Dušan in Legat Jože. Rok za izdelavo osnutka je 1/4-1979, za sprejem z referendumom pa 30/6-1979.
3. Statut temeljnih organizacij združenega dela. Nalogo opravijo: Konc Janez, Vidmar Uroš, Novak Dušan,

Žerjav Franc, Reš Janez, Lakota Peter (individualni poslovodni organi TOZD).

Osnutki naj bodo izdelani do 1/4-1979, statuti pa sprejeti do 31/5-1979.

4. Pravilnik o delovnih razmerjih in pravilnik o inovacijski dejavnosti se sprejmeta do 28/2-1979.

5. Razvid del in nalog. Osnutek izdelajo: Lakota Franc, Klinar Andrej in Skumavec Jože. Osnutek naj bo izdelan do 30/6-1979. Razvid del in nalog pa naj bo sprejet do 30/9-1979.

6. Statut TOK. Nalogo opravita Konc Janez in Arih Andrej. Sprejetje z referendumom 11/2-1979.

7. Pravilnik o delovnih razmerjih TOK. Nalogo opravita Konc Janez in Arih Andrej. Izdelava osnutka do 1/3-1979, sprejetje do 30/4-1979.

8. Pravilnik o delitvi ČD in OD v TOK. Nalogo opravita Arih Andrej in Legat Jože. Rok za izdelavo osnutka je 1/3-1979, sprejetje do 30/4-1979.

Sprejem samoupravnih aktov (predpisani rok je bil 11/12-78) smo zamudili zaradi reorganizacije naše delovne organizacije. TOZD gozdarstvo Radovljica se je po referendumu, ki je bil 29. decembra 1978, pripojil k TOK zasebnemu sektorju gozdarstva Bled.

Kljub opozorilom sindikata, da je treba sprejetje samoupravnih aktov pospešiti, se je zadeva zavlekla zaradi nekaterih konkretnih težav, med katerimi je tudi že omenjena reorganizacija, pa tudi komisija za izvajanje zakona o združenem delu ni opravila svoje naloge v celoti. Naša skupna naloga je, da odgovorno izvajamo sprejete sklepe.

S. J.

PREGLEJMO ZAKLJUČNE RAČUNE

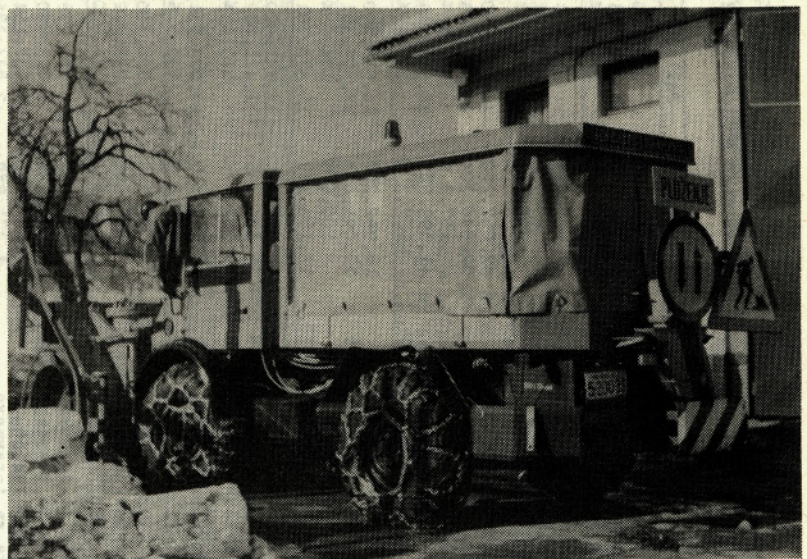
Z akcijo "zaključni računi", ki je zajela vse delavce organizacij združenega dela, nismo le želeli spodbuditi delavcev, naj bi odločali o sestavljanju zaključnih računov. Sestavljanje zaključnih računov, obračunov dela in poslovanja v preteklem obdobju in prikaz ekonomskega in finančnega stanja proizvodnih organizacij na zadnji dan obračunskega obdobja je strokovno delo, ki ga po predpisih sestavijo računovodski delavci. Zaključni račun vsebuje v glavnem dva izračuna in sicer tako imenovano bilanco uspeha, v kateri evidentiramo vse prihodke in odhodke med letom, ugotovimo dohodek in prikažemo njegovo razporeditev. Izračunamo čisti dohodek in ugotovimo, koliko čistega dohodka smo porabili med letom. Med izračunavanjem ne morejo niti delavci niti poslovni organi kakorkoli vplivati na izračun. Računovodstvo le ugotavlja finančne rezultate dela in poslovanja in izračuna uspeh vseh odločitev, ki so jih delavci sprejeli med letom in s samim proizvodno-finančnim planom. Rezultatom dela ni možno ničesar odvzeti, ničesar dodati, seveda če odmislimo možnosti ponarejanje bilance, kar pa ponavadi ni v interesu računovodskih delavcev. Ostanek čistega dohodka, pri nas manj kot 5 % prihodka, je znesek, ki pri bilanci uspeha ni vnaprej razporejen. Čeprav so delavci s planom in s sklepi o začasnem razporeditvi ostanka čistega dohodka po periodičnih obračunih vsaj načeloma sprejeli merila tudi za razporeditev čistega dohodka, morajo po zakonu o združenem delu na zborih delavcev poslušati poročila o poslovanju v preteklem letu in odločati o razporeditvi nerazporejenega dela čistega dohodka. Šele potem lahko nadaljujemo z bilanco in jo tudi zaključimo. Bilanco na predpisanih obrazcih pregledajo člani delavskega sveta na seji in ugotovijo, če je sestavljena tako, kot so delavci na zboru sklenili.

Drugi način izračuna zaključnega računa je bilanca stanja. V njej se prikaže stanje vseh sredstev in virov sredstev na začetku obračunskega obdobja in nato

stanja sredstev in virov sredstev na zadnji dan obračunskega obdobja (1. januar in 31. december posameznega leta). Ta izračun prikazuje vpliv dohodka na sredstva delovne organizacije; z razporeditvijo čistega dohodka v sklade se povečajo viri sredstev, istočasno pa se evidentirajo tudi poslovni dogodki, ki ne vplivajo na dohodek kot so posojanje, združevanje in drugačno plasiranje lastnih sredstev in angažiranje sredstev drugih pri poslovanju, kot so dolgo- in kratkoročni krediti in prejeta sredstva iz združevanja. V bilanci stanja prikazujemo sredstva po obliki in nahajališčih (aktiva bilance). Sredstva so v obliki sedanje vrednosti osnovnih sredstev, v vrednosti surovine in rezervnih delov na zalogi, v nedokončani proizvodnji, v obliki terjatev do kupcev in drugih terjatev, v raznih plasmajih in združenih sredstvih, danih predujmih, v devizah in v denarju na žiro računih in v blagajnah. Z viri sredstev (pasiva bilance) pa prikazujemo, čigava so sredstva. Viri sredstev so lastni poslovni sklad, rezervni sklad in skupne porabe, nato krediti bank in drugih delovnih organizacij, sredstva so nadalje lahko last drugih, ki so jih v naših temeljnih organizacijah začasno združili, nato še obveznosti za do-

bavljeni, vendar v določenem času še neplačani material, obračunane in neplačane obveznosti dajatve, obračunani in neizplačani osebni dohodki in razne druge kratkoročne obveznosti. S primerjavo začetne in končne bilance stanja je razvidna predvsem kvaliteta gospodarjenja z družbenimi sredstvi. Iz posamezne bilance pa je tudi razvidno likvidnostno stanje in investicijska ter kreditna sposobnost posameznega uporabnika družbenih sredstev.

Iz povedanega je razvidno, da je letošnja akcija v zvezi z obravnavanjem zaključnih računov namenjena predvsem seznanjanju s pogoji poslovanja in pridobivanju prihodka v preteklem letu in ugotavljanju, kako so naše delo in razne druge poslovne odločitve vplivale na dohodek. Ugotoviti želimo, kolikšen del dohodka je odraz našega tekočega dela in gospodarjenja z družbenimi sredstvi in kolikšen del je rezultat trga in našega skoraj monopolnega položaja na tržišču, da se bomo lahko zavestno odločali o delitvi ostanka čistega dohodka. V razpravah moramo tudi ugotoviti, kdo je odgovoren za eventuelne neuspehe, ali za slabše uspehe od možnih in kako naj ti ljudje za svoje no pa je glavni cilj, da na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti in po predvidenih možnostih za boljše delo, sprejemamo skle-

Samo nekaj vzdrževalnih del na stroju in že se bo vrnil na zasnežene ceste Pokljuke in Jelovice

Foto GG

GOZDNO GOSPODARSTVO BLEJ

PREGLED POSLOVANJA PO TOZD - G O B L E D ZA LETO 1 9 7 8

	Bohinj	Pokljuka	Jesenice	Radovljica	Grabrena	Avtoprevozn.	TOK	DS Sk.sl.	1978	1977
Planirana oddaja v m3	38.700	39.100	10.400	4.600	-	-	51.400	-	144.200	132.100
Realizirana oddaja v m3	40.403	39.173	10.694	4.738	-	-	53.792	-	148.802	135.250
% doseganja plana	104,4 %	100,2 %	102,8 %	103,0 %	-	-	104,7 %	-	103,2 %	102,4 %
Prehodne zaloge 1.1.1978m3	9.442	4.573	3.084	368	6.809 din	296.178 din	2.544	-	20.011	18.190
Prehodne zaloge 31.12.78 m3	10.374	4.995	4.267	456	15.405 din	184.216 din	2.547	-	22.639	20.011
Vrednost zalog 31. 12.78 din	725.886	693.288	626.952	56.678	15.405	184.216	1.765.784	-	4.058.209	4.166.691
Planirani celotni prihodek	49.062.200	44.589.400	20.596.300	10.619.400	25.085.000	23.972.200	57.791.800	14.079.700	245.796.000	173.059.000
Doseženi celotni prihodek	52.948.304	49.071.163	20.861.945	10.168.517	24.189.024	25.786.891	65.222.426	13.362.458	261.610.728	201.122.285
% doseganja	107,9 %	110,1 %	101,3 %	95,6 %	96,4 %	107,6 %	112,9 %	94,9 %	106,4 %	116,2 %
Celoten prihodek v letu 1977	41.599.687	38.594.293	16.392.346	9.076.254	23.799.268	17.260.251	42.555.110	11.845.076	201.122.285	171.359.000
Povečanje v odnosu na leto 77	127,3 %	127,1 %	127,3 %	112,0 %	101,6 %	149,4 %	153,3 %	112,8 %	130,1 %	112,4 %
Planirani materialni stroški	16.992.200	16.518.400	5.240.000	2.830.100	13.842.200	11.929.500	49.193.900	5.505.000	122.051.300	97.202.200
Doseženi mat.str. v letu 1978	17.091.805	17.599.351	5.451.884	3.285.958	12.656.996	12.857.036	53.968.488	4.283.514	127.285.165	100.787.318
% doseganja plana	100,6 %	106,5 %	104,0 %	116,1 %	91,4 %	107,9 %	109,7 %	77,8 %	104,3 %	103,7 %
Doseženi mat. str. v letu 1977	15.185.172	15.370.761	5.657.345	3.262.585	15.195.087	9.463.517	34.733.650	3.919.201	100.787.318	-
Planirani dohodek	32.069.500	28.071.000	15.356.300	7.789.300	11.242.800	12.042.700	8.597.900	8.574.700	123.744.700	75.856.300
Doseženi dohodek v letu 1978	35.856.496	31.471.812	15.410.061	6.882.559	11.532.028	12.929.855	11.208.874	9.078.945	134.370.630	98.334.969
% doseganja plana	111,7 %	112,1 %	100,4 %	88,4 %	102,6 %	107,4 %	130,4 %	105,9 %	108,6 %	ni primerljiva
Doseženi dohodek v letu 1977	26.414.515	23.223.531	10.735.001	5.813.669	8.604.182	7.796.734	7.821.461	7.925.876	98.334.969	-
Povečanje v odnosu na l. 1977	135,6 %	135,5 %	143,5 %	118,4 %	134,0 %	165,8 %	143,3 %	114,5 %	136,6 %	-
Dohodek za skupne potrebe	1.760.646	1.686.800	820.005	404.686	682.246	963.157	313.207	264.523	6.895.280	4.988.015
Dohodek za splošne potrebe	317.186	239.002	109.764	79.497	122.456	170.430	138.797	-	1.177.172	810.161
Dohodek za varstvo okolja	108.654	96.200	53.223	30.283	52.424	70.733	29.632	22.625	463.774	166.684
Amortizacija iz dohodka	680.944	321.739	117.166	43.372	333.023	699.309	-	-	2.195.553	-
Prispevek za DS Skupne službe	3.070.239	2.813.720	1.143.661	582.444	1.191.876	1.233.945	700.597	-	10.736.478	8.845.800
Biološka amortizacija	4.427.640	4.432.154	1.013.313	471.445	-	-	5.256.197	-	-	15.668.123
Del dohodka za izravnavo	4.371.989	2.834.385	-	-	-	-	-	-	7.206.374	-
Dohodek iz izjemnih ugodnosti	2.579.452	2.058.006	1.068.867	-	-	-	-	-	5.706.325	4.257.833
Druge obvesnosti iz dohodka	2.945.481	1.417.086	821.563	560.005	844.968	1.645.325	1.615.361	180.886	10.030.675	-
Planirani čisti dohodek	13.958.000	13.425.600	10.599.400	5.399.700	7.890.200	7.782.800	1.317.800	7.610.000	67.983.500	50.374.000
Doseženi čisti dohodek	15.594.265	15.572.720	10.262.499	4.710.827	8.304.995	8.146.946	3.155.083	8.613.273	74.360.608	58.340.380
% doseganja plana	111,7 %	116,0 %	96,8 %	87,2 %	105,3 %	104,7 %	239,4 %	113,1 %	109,4 %	115,8 %
Doseženi ČD v letu 1977	12.584.063	12.229.243	7.749.559	3.702.209	7.510.072	6.311.581	790.523	7.463.117	58.340.367	45.745.647
Povečanje v odnosu na leto 1977	123,9 %	127,3 %	132,4 %	127,2 %	110,6 %	129,1 %	399,1 %	115,4 %	127,4 %	127,5 %
Obračunana akontacija OD	10.825.406	11.947.300	8.299.476	3.540.451	6.623.460	6.432.304	599.485	7.189.144	55.457.026	44.147.636
Obračunani ČD za stanov.eklad	736.413	809.323	545.816	239.971	452.727	435.533	40.721	491.648	3.752.152	1.925.799
Nerazporejeni čisti dohodek	4.032.446	2.816.097	1.417.207	930.405	1.228.808	1.279.109	2.514.877	932.526	15.151.475	-
Planirani odnos OD : ČD	0.782	0.911	0.781	0.773	0.837	0.823	0.652	0.966	0.842	0.838
Doseženi odnos OD : ČD	0.694	0.767	0.809	0.752	0.798	0.789	0.190	0.835	0.745	0.757

BILANCA STANJA TEMELJNIH ORGANIZACIJ GG BLEJ ZA LETO 1977 in 1978

	TOZD Gradbeništvo		Avtoprevozištvo in del.		TOK Zasebni sekt.		DS Skupne službe		Skupaj GG Bled	
	1977	1978	1977	1978	1977	1978	1977	1978	1977	1978
A. SREDSTVA										
1. Denarna sredstva in devize	850	1.315.973	3.041	906.731	-	5.493.197	9.621.578	1.354.471	9.674.297	16.403.804
2. Menice, čeki in drugi vr.papirji	-	-	-	123.564	-	4.430.109	7.139.775	260.165	7.139.775	8.468.780
3. Terjatve do kupcev in podobno	-	76.242	3.384	1.089.452	120.858	1.059.293	1.957.131	199.549	2.328.065	5.664.211
4. Preveč plačane dajatve iz doh.	-	-	-	97.907	214.921	-	-	-	502.912	97.907
5. Terjatve do zdr.denarnih sredst.	-	-	-	-	-	-	-	1.528.218	-	12.228.251
6. Terjatve do kupcev v del.org.	-	1.710.687	-	1.498.539	-	68.388	-	-	-	5.693.754
7. Terjatve za sredstva do TOZD	-	5.762.729	-	-	-	-	-	-	-	11.987.400
8. Terjatev za sredstva do DSSS	632.429	1.092.843	781.652	650.047	-	-	-	-	7.105.932	8.396.903
9. Druge terjatve do TOZD	4.224.777	116.575	-	254.404	8.566.795	174.366	-	1.305.806	41.903.795	4.023.893
10. Aktivne časovne razmejitev	15.111	-	90.540	-	3.741	-	84.237	5.250	490.033	5.250
11. Vrednost zalog mat.in proizvodov	146.286	132.839	5.690.990	7.592.328	1.762.397	1.765.784	102.599	58.376	10.740.706	13.063.772
12. Sredstva v plasmajih	342.197	3.077.459	418.405	2.990.087	-	104.250	19.013.666	44.310	23.226.240	27.666.142
13. Nabavna vrednost osn. sredstev	10.050.824	11.476.154	30.625.929	37.767.696	34.787.086	47.286.703	13.656.572	15.809.978	295.939.626	365.899.227
14. Sedanja vrednost osn. sredstev	3.113.983	2.406.336	19.163.068	22.855.109	26.492.865	36.454.816	6.978.341	7.978.102	176.188.613	214.994.772
15. Osnovna sredstva v pripravi	-	416.860	367.204	3.201.750	-	-	2.408.253	-	7.497.012	4.683.374
16. Osnovna sredstva izven uporabe	1.126	1.126	-	1.583	-	186	-	-	3.946	33.723
SKUPAJ POSLOVNA SREDSTVA	8.476.759	16.109.669	26.518.284	41.261.501	37.161.577	49.573.139	47.305.580	12.734.247	286.801.326	333.411.937
17. Denarna sredstva rezerv	128.474	1.004.373	66.056	656.224	109.102	260.381	5.332.122	-	6.555.935	8.267.200
18. Sredstva rezerv v plasmajih	-	293.821	-	198.723	-	30.084	2.134.030	-	2.134.030	2.276.045
SKUPAJ SREDSTVA REZERV	128.474	1.298.194	66.056	854.947	109.102	290.465	7.466.152	-	8.689.965	10.543.245
19. Denar sklada skupne porabe	7.935	83.564	8.185	106.569	124.050	102.010	848.073	122.479	1.029.773	875.075
20. Združena sredstva skl.sk.porabe	-	2.591.381	-	1.580.789	-	9.966	25.660	140.840	36.273	19.778.787
21. Plasmaj iz skl.skupne porabe	9.307	432.354	3.395	312.285	-	193.483	21.090.030	275.423	21.116.472	3.631.563
SKUPAJ SREDSTVA SKUPNE PORABE	17.242	3.107.299	11.680	1.999.643	124.050	305.459	21.963.763	538.742	22.182.518	24.285.425
AKTIVA SKUPAJ	8.622.476	20.515.163	26.596.022	44.116.091	37.394.730	50.169.062	76.735.493	13.272.989	317.673.811	368.240.607
B. VIRI SREDSTEV										
1. Lastni poslovni sklad	6.144.509	11.983.673	18.445.257	25.658.408	28.655.885	35.098.439	-	-	187.789.369	225.664.000
2. Združena sredstva	-	-	-	-	-	-	-	-	6.076.971	8.794.057
3. Dolgoročni krediti	356.529	631.864	1.667.409	3.679.010	1.988.901	5.027.007	194.039	-	15.868.698	25.565.260
4. Obveznost do dobaviteljev in pod.	1.500	668.655	15	223.180	3.751.147	3.164.846	1.908.512	103.773	10.413.690	11.162.197
5. Obveznosti za prispevke in OD	852.492	1.001.691	977.915	859.009	34.407	551.455	698.533	844.709	5.897.419	9.811.748
6. Obveznosti do dobaviteljev v DO	-	201.279	-	61.664	-	1.001.507	-	9.068	-	5.696.348
7. Obveznosti do združenih den.sr.	-	415.045	-	3.488.867	-	2.296.070	-	-	-	8.427.127
8. Obveznosti za sred.do TOZD dolg.	-	-	-	6.158.225	-	-	7.105.931	8.396.903	7.105.931	20.384.304
9. Druge tekoče obveznosti do TOZD	-	45.746	4.410.376	23.940	411.461	85.658	37.081.959	2.603.895	41.903.796	4.067.373
10. Pasivne časovne razmejitev	66.624	138.216	217.664	130.129	1.919.169	1.042.793	2.211.541	85.173	5.533.276	2.813.870
SKUPAJ VIRI POSLOVNIH SREDSTEV	7.421.654	15.086.169	25.718.636	40.282.432	36.760.970	48.267.775	49.200.515	12.043.521	280.589.150	322.386.284
11. Viri sredstev rezerv	391.675	1.586.494	256.696	1.178.193	294.007	547.186	5.232.897	-	9.899.231	13.384.590
12. Viri sredstev solidarnosti	32.335	62.274	24.027	47.849	1.903	13.269	25.146	43.356	219.206	446.189
13. Viri sredstev za druge namene	-	-	-	-	-	940.000	-	-	-	1.659.195
14. Viri sklada skupne porabe	776.812	3.780.224	596.664	2.607.617	337.850	400.833	22.276.935	1.186.112	26.966.223	30.364.348
PASIVA SKUPAJ	8.622.476	20.515.163	26.596.022	44.116.091	37.394.730	50.169.062	76.735.493	13.272.989	317.673.811	368.240.607
C. Obveznost posl. sr. do rezerv	263.201	288.300	190.640	323.246	184.905	256.722	- 2.233.255	-	1.209.740	2.841.346
D. Obveznost posl. sr. do SSP	759.570	672.925	584.984	607.974	213.800	95.374	313.172	647.370	4.784.414	6.078.925
E. Obveznost posl. sr.do skl.solid.	32.335	62.274	24.027	47.849	1.903	13.269	25.146	43.356	219.206	446.189
S k u p a j G - E	1.055.106	1.023.499	799.651	979.069	400.608	365.365	- 1.894.937	690.726	6.213.360	9.366.460

BILANCA STANJA TEMELJNIH ORGANIZACIJ GOZDARSTVA GG BLEJ ZA LETO 1977 in 1978

	Bohinj		Pokljuka		Jesenice		Radovljica		Skupaj TOZD gozdarstva	
	1977	1978	1977	1978	1977	1978	1977	1978	1977	1978
A. SREDSTVA										
1. Denarna sredstva in devize	20.114	2.190.832	16.001	2.752.070	10.822	681.222	1.891	1.709.308	48.828	7.333.432
2. Menice, čeki in drugi vr. pap.	-	1.166.066	-	1.313.064	-	982.842	-	192.970	-	3.654.942
3. Terjatve do kupcev in slično	-	2.503.954	4.924	445.154	164.546	192.279	77.222	98.288	246.692	3.239.675
4. Preveč plačane dajatve iz doh.	204.339	-	38.295	-	39.747	-	5.610	-	287.991	-
5. Terjatve do zdr. denarnih sred.	-	4.394.635	-	3.515.481	-	2.789.917	-	-	-	10.700.033
6. Terjatve do kupcev v del.org.	-	185.801	-	101.570	-	1.145.126	-	-	-	2.416.140
7. Terjatve za sredstva do TOZD	-	-	-	5.231.317	-	-	-	983.643	-	6.224.671
8. Terjatve za sredstva DS SS	2.089.144	2.362.066	1.840.436	2.451.589	1.016.148	1.202.713	746.123	614.896	5.691.851	6.631.264
9. Druge terjatve do TOZD	13.603.810	386.563	11.375.227	1.371.953	1.598.216	348.887	2.534.970	65.339	29.112.223	2.172.742
10. Aktivne časovne razmejitev	288.234	-	4.429	-	3.741	-	-	-	296.404	-
11. Vrednostsalog mat. in proizv.	1.212.129	1.444.678	1.217.420	1.080.201	436.562	835.879	172.323	153.687	3.038.434	3.514.445
12. Sredstva v plasmajih (posojila)	1.038.969	8.051.382	1.542.511	7.437.117	514.307	3.785.033	356.185	2.176.504	3.451.972	21.450.036
13. Osnovna sredstva po nabavni vr.	106.444.142	124.662.616	63.928.014	75.309.180	26.237.231	39.343.742	10.209.828	13.243.158	206.819.215	253.558.696
14. Sedanja vrednost osn. sredstev	65.871.107	72.800.595	30.819.478	35.938.696	15.443.686	25.816.277	8.306.085	10.744.841	120.440.356	145.300.409
15. Osnovna sredstva v pripravi	1.747.870	194.241	796.901	316.570	2.078.708	410.639	98.076	143.314	4.721.555	1.064.764
16. Poslovna sredstva izven uporabe	139	-	2.257	30.404	-	-	424	424	2.820	30.828
SKUPAJ POSLOVNA SREDSTVA	68.075.855	95.680.813	47.657.879	61.985.186	21.306.483	38.190.814	12.298.909	17.876.568	167.339.126	213.733.381
17. Denarna sredstva rezerv	340.115	2.317.874	333.875	2.303.304	163.914	1.137.163	82.274	587.881	920.181	6.346.222
18. Sredstva rezerv v plasmajih	-	688.055	-	606.657	-	297.816	-	160.889	-	1.753.417
SKUPAJ SREDSTVA REZERV	340.115	3.005.929	333.875	2.909.961	163.914	1.434.979	82.274	748.770	920.181	8.099.639
19. Denar sklada skupne porabe	14.629	125.519	12.416	174.479	1.607	81.415	12.878	79.040	41.530	460.453
20. Združena sredstva skupne porabe	10.613	5.493.082	-	5.708.578	-	2.814.569	-	1.439.582	10.613	15.455.811
21. Plasmaji skupne porabe	-	852.749	-	868.526	12.739	462.254	901	234.489	13.640	2.418.018
SKUPAJ SREDSTVA SKUPNE PORABE	25.242	6.471.350	12.416	6.751.583	14.346	3.358.238	13.779	1.753.111	65.783	18.334.282
AKTIVA SKUPAJ	86.441.211	105.158.090	48.004.174	71.646.730	21.484.743	42.984.031	12.394.962	20.378.451	168.385.090	240.167.302
B. VIRI SREDSTEV										
1. Lastni poslovni sklad	63.829.147	61.841.295	43.160.730	51.208.031	18.479.633	27.600.823	9.074.208	12.273.331	134.543.718	152.923.480
2. Združena sredstva	6.076.971	8.660.705	-	133.352	-	-	-	-	6.076.971	8.794.057
3. Dolgoročni krediti	8.861.630	8.042.788	449.401	1.589.429	943.246	4.240.770	1.407.543	2.354.392	11.661.820	16.227.379
4. Obveznosti do dobaviteljev in pd.	2.894.318	3.346.853	820.475	2.359.829	318.471	1.267.052	719.252	28.009	4.752.516	7.001.743
5. Obveznosti za prisp. in za OD	1.058.036	2.351.751	1.192.253	2.349.284	701.542	1.295.843	382.241	558.006	3.334.072	6.554.884
6. Obveznosti do dobaviteljev v DO	-	1.698.286	-	1.837.840	-	633.574	-	253.130	-	4.422.830
7. Obv. do zdr. sredstev - tekoče	-	-	-	-	-	1.117.657	-	-	-	2.227.145
8. Obv. do zdr. sredstev - dolgoročne	-	5.620.366	-	-	-	208.810	-	-	-	5.829.176
9. Druge tekoče obvezn. do TOZD	-	321.464	-	54.534	-	418.520	-	513.616	-	1.308.134
10. Pasivne časovne razmejitev	297.926	552.609	296.112	490.252	288.047	253.349	236.193	121.349	1.118.278	1.417.559
SKUPAJ VIRI POSLOVNIH SREDSTEV	83.018.028	92.436.117	45.918.971	60.022.551	20.730.939	37.036.398	11.819.437	17.211.321	161.487.375	206.706.387
11. Viri sredstev rezerv	1.621.864	3.879.968	1.490.482	3.451.685	392.345	1.820.230	219.265	920.834	3.723.956	10.072.717
12. Viri sredstev solidarnosti	49.342	97.664	46.455	94.138	26.655	62.126	13.343	25.513	135.795	279.441
13. Viri sredstev za druge namene	-	719.195	-	-	-	-	-	-	-	719.195
14. Viri sredstev skupne porabe	1.751.977	8.025.146	543.266	8.078.354	334.803	4.065.277	342.916	2.220.785	2.977.962	22.389.562
SKUPAJ VIRI SREDSTEV	86.441.211	105.158.090	48.004.174	71.646.730	21.484.743	42.984.031	12.394.962	20.378.451	168.325.090	240.167.302
C. Obveznost posl. sr. do rezervn. sr.	1.281.740	874.039	1.156.604	541.724	228.914	385.251	136.991	172.064	2.804.249	1.973.078
D. Obvezn. posl. sr. do skl. sk. porabe	1.726.735	1.553.796	535.850	1.326.773	320.457	707.039	329.846	467.674	2.912.888	4.055.282
E. Obvezn. posl. sr. do skl. solidarn.	49.342	97.664	46.455	94.138	26.655	62.126	13.343	25.513	135.795	279.441
Skupaj C, D, E	3.057.817	2.525.499	1.738.909	1.962.635	576.026	1.154.416	480.180	665.251	5.852.932	6.307.801

pe za delo v letošnjem letu. Naj bodo ti sklepi sprejeti formalno pri samoupravnih organih, ali pa le tiha lastna spoznanja, bo v tem največ, kar nam razprave o zaključnih računih lahko daje.

Želja urednika glasila je, da bi v tem članku povedal glavne ugotovitve, ki bi jih lahko spoznal pri sestavljanju zaključnih računov, predvsem, da bi opisal činitelje, ki so omogočili pridobitev relativno visokega prihodka in možnosti za boljše delo v prihodnje. V času, ko pišem ta članek, šele izračunavamo nekatere kategorije dohodka in pripravljamo podatke za izračun pokazateljev in ne moremo objaviti točnih podatkov. Ko bo pa članek objavljen, bodo točni podatki že znani. Preuranjeno bi bilo ocenjevati uspešnost poslovanja preje, predno bi se seznanili z rezultati razprave po temeljnih organizacijah združenega dela.

Da bi v naših kolektivih lahko

čim bolj kvalitetno razdeljevali in da bi se z gospodarjenjem lahko seznanil vsak delavec, ki bo voljan to narediti, smo že ob koncu januarja dali podatke o prodaji, o celotnem prihodku in o investicijah. Ocenili smo tudi dohodek in čisti dohodek ter podatke o izkoriščenosti delovnega časa in o osebnih dohodkih. To informacijo so vodje TOZD dopolnili s podatki o poteku dela, o problemih v proizvodnji in tako podali precej točno predstavo o poslovanju. Deset dni pred rokom za oddajo zaključnega računa pa bodo delavci obveščeni o dohodku, njegovi razporeditvi in o čistem dohodku ter o predlogu za naknadno delitev.

Poslovno poročilo, ki bo vsebovalo finančne podatke in v katerem bodo razčlenjeni glavni pozitivni in negativni činitelji za pridobivanje dohodka, pa bo objavljeno do konca meseca marca.

Jože Legat

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

(Povzeto iz revije Naša obramba)

V drugi polovici januarja je svet za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pri predsedstvu Republiške konference SZDL Slovenije sprejel sklep, da letos organizira in izvede vsesplošno družbeno akcijo, na kateri bomo preverili obrambno-varnostno pripravljenost vseh nas - vseh delovnih ljudi in občanov, vseh družbenih dejavnikov. Široko zasnovana akcija pod geslom "Nič nas ne sme presenetiti" ima namen še bolj okrepiti obrambno-varnostno pripravljenost v naši republici, poglobiti podružbljene odnose na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite na tem področju široko aktivirati vse delovne ljudi in občane v počastitev 60. obletnice ZKJ, združenih sindikatov in SKOJ.

Akcija, ki bo stekla v vseh temeljnih samoupravnih skupnostih že ta mesec, nas bo v široko dejavnost - izobraževanje, usposabljanje, urjenje, analiziranje doseženega in ugotavljanje slabosti - pritegnila prav vse; zato smo - da bi naše bralce, od pionirjev do najstarejših, sproti seznanjali s pripravami in potekom - odgovorne tovariše pri republiški konferenci SZDL Slovenije zaprosili za odgovore na vrsto vprašanj, ki naj osvetlijo bistvo, namen in okvirno vsebino akcije "Nič nas ne sme presenetiti".

VSO POZORNOST - BOLJŠEMU NAČRTOVANJU VSEBINE NALOG, USPOSABLJANJU IN PREVERJANJU DOSEŽENEGA

Kakšen pomen ima akcija "Nič nas ne sme presenetiti" in kaj v bistvu želimo kot družba z njo doseči? Ali bo to akcija, v kateri se bodo v glavnem aktivirali odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, štabi za teritorialno obrambo in štabi civilne zaščite ter ustrezni organi na občinski, medobčinski in republiški ravni, ali pa bo v njej dejansko sodeloval prav vsakdo?

Žično spravilo lesa je včasih edina možnost v Karavankah -

Foto GG

"Ta akcija, na kateri bomo preverili našo obrambno in varnostno pripravljenost, ima predvsem politično - mobilizacijski pomen. Okrepila naj bi moralnopolitične vrednote in zavest delovnih ljudi in občanov ter prispevala k nadaljnjemu poglobljanju koncepcije splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, k njunemu podružbljanju. Prav to pa pomeni, da bo akcija morala zajeti prav vse delovne ljudi in občane - tako cicibane in pionirje, mladince, delavce, upokojenke, gospodinje. Njen namen je resnično vključiti v obrambno-varnostno usposabljanje in dejavnosti prav VSE brez izjeme. Delovni človek in občan mora v svoji aktivnosti na področju samoupravljanja postati nosilec pravic in odgovornosti tudi pri obrambi in zaščiti svojega družbenoekonomskega položaja, doseženih rezultatov dela, pravic in obveznosti. Zaradi tega bomo v teku akcije usmerili vso pozornost še boljšemu načrtovanju vsebine nalog, načrtnemu usposabljanju in stalnemu preverjanju doseženega na področju SLO in družbene samozaščite. Na tej osnovi bomo potem dograjevali obrambne in samozaščitne ukrepe."

Iz tega seveda sledi, da bo težišče aktivnosti v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih...

"Razumljivo - tam, kjer delovni človek združuje svoje delo in kjer kot občan živi. Zato bo pri načrtovanju in izvajanju akcije ter pri preverjanju doseženega treba zlasti upoštevati, da sta

ljudska obramba in družbena samozaščita sestavni našega vsakodnevnega ravnanja vsakogar od nas pri delu, da sta pravica in obveznost, ki ju delovni ljudje in občani uresničujemo na delovnem mestu in kjer živimo, v vseh organiziranih oblikah družbenega življenja. In ravno tukaj je bistvo. Delovni ljudje in občani, zlasti mladina, se združujemo v družbenih organizacijah in društvih - za to imamo določene interese, prav zaradi čim uspešnejšega uresničevanja teh interesov pa moramo doseči v tej akciji v teh družbenih okoljih čim večjo širino in bogatejšo vsebinsko dejavnost, kar zadeva izvajanje obrambnih priprav in družbene samozaščite. Akcija mora vsem družbenopolitičnim in drugim družbenim dejavnikom omogočiti, da bodo preverili svojo organiziranost in usposobljenost vseh delovnih ljudi in občanov za naloge na področju obrambnih priprav in družbene samozaščite. Akcija mora prispevati, da bomo znali v splošni ljudski obrambi razviti najrazličnejše aktivnosti - zato jih bomo morali razviti tudi v tej akciji; usposobiti se moramo za izvajanje nalog, ki bi jih narekovala morebitna vojna ali različne naravne nesreče."

V AKCIJI SODELUJEMO VSI

Kakšna naj bi torej bila aktivnost po krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela - če se omejimo zaenkrat samo na te - v okviru akcije "Nič nas ne sme presenetiti?"

"Aktivnost bo stekla ponekod že ta mesec, najrealneje pa marca. Prav vsi družbeni dejavniki v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela bodo začeli poglobljeno analizirati obrambne priprave in družbeno samozaščito ter na podlagi spoznanj dograjevati v programih in načrtih vse tisto, kar je treba dopolniti, popraviti, spremeniti, pospešiti, okrepiti, poglobiti, v kar je treba zajeti še več delovnih ljudi in občanov, izpopolniti bodo vsebino in širino usposabljanja in zajeli vanj resnično vse."

Bi za primer naštel, kdo vse se bo tega lotil?

Kakor že rečeno - vsi. Sveti krajevnih skupnosti in delavski sveti, odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, štabi civilne zaščite, štabi za teritorialno obrambo, postaje milice, narodna zaščita, osnovne organizacije zveze komunistov, SZDL, socialistične mladine in sindikatov, združenja borcev NOV, krajevne konference ZRVS, Rdeči križ, gasilska društva, taborniške organizacije, strelske družine, lovske družine in planinska društva, odbori najrazličnejših organizacij za tehnično kulturo, telesnokulturna društva. Stanje in programe bodo analizirale šole in v njih pionirske organizacije, odredi. Prav tako društva prijateljev mladine in pač vsi, ki delujejo v bazi. Njihovi organi bodo morali v prvem odboru akcije preveriti svoje načrte in programe, njihovo vsebino, programe usposabljanja članstva, odpraviti šibke točke in se zatem takoj lotiti konkretnega dela z vsem članstvom.

Velo polje kamor je rad zahajal narodni heroj Edvard Kardelj

Velo polje - lovska koč

vom - predavanj, seminarjev, praktičnega urjenja in usposabljanja, vaj."

Toda krajevna skupnost in njene organizacije združenega dela so temeljna samoupravna skupnost, ki naj bi bila v vseh pogledih usklajen mehanizem...

"Res, in zato bo osnovna zahteva pri načrtovanju in izvajanju letošnje akcije usklajevanje, medsebojno dopolnjevanje in črtanje vsega tistega, kar bi pomenilo nepotrebno ponavljanje ali podvojevanje. V letošnjih aktivnostih se bo moral znajti prav vsak delovni človek in občan, postal naj bi kolešček v mehanizmu, brez katerega je mehanizem osiromašen. Zato pa bo treba z usklajenimi načrti zagotoviti, da bo res vključen prav vsakdo, tudi tisti, ki doslej niso ne v civilni zaščiti, narodni zaščiti, ne v družbenih organizacijah, torej tisti, ki sicer stoji ob strani."

VELIKI PREIZKUS - KONEC SEPTEMBRA

Ob tem se nam nekako samo vsiljuje vprašanje, ali se bodo torej to usposabljanje in aktivnosti razvili v obrambni dan krajevne skupnosti...

"Če imate s tem v mislih, naj bi krajevne skupnosti svojo aktivnost združile in uskladile tako, da bi za vajo in usposabljanje enostavno organizirale obrambni dan, potem je treba odgovoriti, da nikaikor ne gre za to. Vsak mehanizem krajevne skupnosti, vsaka

struktura mora svoje načrte in programe uskladiti z načrti drugih mehanizmov, jih tesno povezati, potem pa usposabljanje, urjenje in vaje lahko izvajajo po svojih možnostih, svojih časovnih rokih, po svojih delovnih meto- cah. Drugače rečeno - vsak zase sledijo skupnemu, usklajene- mu cilju."

V bistvu to pomeni, da letos vsaka struktura, vsaka organizacija, vsako društvo usposablja in aktivira svoje članstvo podobno kakor je večina delala že doslej. Razlika naj bi bila pa v tem, da bi letos prečistili svoje načrte, poglobili in posodobili vsebino ter v usposabljanje in stvarne aktivnosti zajeli res VSE delovne ljudi in občane.

"Tako je. Odpravili naj bi slabosti, šibke točke v vsem - pri obrambni organiziranosti, še sploh pa na vseh področjih družbene samozaščite, na primer pomanjkljivosti v ureditvi prometa v določeni krajevni skupnosti, sprejeli programe za - na primer - organiziranje boljše protipožarne zaščite in podobno. Ko bo tako tja do septembra tekla vsestranska obrambno-varnostna dejavnost na vseh ravneh, pa bo prišlo tudi do zaključnega preizkusa vsega, kar se bomo naučili. To bo 29. in 30. septembra letos, ko bomo na vseh ravneh organiziranosti socialistične zveze praktično izvedli vse načrtovane obrambne in samozaščitne naloge in tako v dveh dnevih preverili našo uspešnost. To pa bi potem v krajevni skupnosti res

lahko imenovali obrambni dan oziroma kar dva obrambna dneva."

Takrat naj bi torej stekli vsi mehanizmi hkrati - pokazala naj bi se naša usklajenost, naše znanje, usposobljenost in kajpak tudi spet kaka pomanjkljivost?

Brez dvoma, saj si nihče ne more delati utvar, da bomo našo obrambno in samozaščitno pripravljeno razvili do najvišje možne stopnje v tako kratkem času. Tudi nasploh maksimuma ni moč doseči, saj se z nenehnim podružbljanjem odkrivajo nove in nove oblike dela, nove možnosti, posodablja se metode itd. Res je, da bodo v zadnjih dveh septembrskih dneh usklajeno stekli vsi mehanizmi krajevnih skupnosti, občin in republike v preizkusu obrambe in zaščite naše varnosti. Vsaka krajevna skupnost si bo po lastni presoji določila način - ponekod bodo vse pripravili, ko da gre za vojno ogroženost, drugje za naravno nesrečo. In tako se bodo enotno, usklajeno in VSI postavili v aktiven odpor ali v reševanje in zaščito pred posledicami umišljene naravne nesreče. Zamisljamo si, naj bi bilo po krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela tista dva zaključna dneva vse resnično tako, ko da so se znašli ogroženi pred agresorjem ali ko da jih je prizadela huda naravna nesreča. Vrsto ogroženosti si bodo izbrali sami po svoji presoji."

Bodo vse krajevne skupnosti v določeni občini takrat delovale po isti predpostavki ogroženosti?

"Sploh ne. Vsaka krajevna skupnost si mora sama, glede na svoje specifičnosti zamisliti svojo. V občini pa bo teklo usklajevanje o tem, da bodo res zajete vse aktivnosti, da ne bo nepotrebne podajanja in da bo vse teklo po sprejetih načrtih. Občine bodo torej na svoji ravni imele podobno vlogo in naloge kot jih bo imel svet pri predsedstvu RK, SZDL Slovenije na republiški ravni."

Preden zaključimo še vprašanje o tem, kdo bo nosilec akcije "Nič nas ne sme presenetiti" in kdo bo odgovoren za operativne naloge v krajevnih skupnostih.

"Za pripravo organizacije, uskla-

jevanje ter vodenje akcije je odgovoren na republiški ravni svet za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pri predsedstvu republiške konference SZDL Slovenije, za neposredno operativno vodenje pa delovna skupina, ki jo imenuje ta svet. Na ravni krajevnih skupnosti in občin so osnovni nosilci akcije spet organizacije SZDL, za operativne naloge pa odgovarjajo ustrezni koordinacijski odbori pri SZDL. V tozdih so za pripravo, organizacijo in izvedbo akcije še posebej odgovorne organizacije sindikatov in socialistične mladine. Poudarimo naj še to, da se v akcijo "Nič nas ne sme presenetiti" vključujejo vsi republiški družbenopolitični dejavniki, vse družbene organizacije in društva, vse samoupravne interesne skupnosti, republiška sekretariata za ljudsko obrambo in za notranje zadeve, republiški štab za teritorialno obrambo, republiški štab za civilno zaščito, vsak s svojo osnovno usmeritvijo pri usposabljanju in izvedbi vaje pa bo pomagal tudi armada."

Ne uporabljaj ročnega orodja brez držala!

NOVOSTI NA PODROČJU STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA IN DELITVE OD

Osnutek zakona o usmerjenem izobraževanju ter stališča republiškega sveta zveze sindikatov o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov nakazuje jasnejšo usmeritev in sistemsko reševanje problemov organizacije dela ter delitve po delu. Oba pa zahtevata obilo dela zlasti od tistih temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, ki niso razvijale kadrovske dejavnosti in sistema delitve dohodka ter osebnih dohodkov.

Osnutek zakona o usmerjenem izobraževanju vnaša reformo v celotno strokovno izobraževanje. Pomembno je to, da bo s sprejetjem tega zakona uveljavljen sodobnejši izobraževalni sistem in zagotovljene kadrovske potrebe celotne družbene skupnosti. Poleg tega pa vsebuje tiste osnove za razvijanje kadrovske dejavnosti, ki so doslej zaostajale. To je planiranje kadrov, sprejemanje in razporejanje v skladu z zahtevami dela. Posebnost osnutka je usposobljenost,

sega ukrepe za varno delo, osnove za vključevanje v samoupravljanje in praktično znanje za konkretno delo. Osnutek daje tudi osnove in kriterije za opre-

delitev strokovne zahtevnosti dela, kar je važno za razvid del oziroma nalog. Posebno pomembna pa je tisti del, ki govori o sodelovanju pri določanju izobraževalnih programov in organiziranju dopolnilnega izobraževanja, ki omogoča nepretrgan strokovni razvoj kadrov.

Posebno zanimiva so stališča republiškega sveta zveze sindikatov, ker omenjajo potrebo po enotni metodologiji za razvid del in za vrednotenje dela. S tem delavcem v TOZD seveda še niso pripravljene dokončne rešitve za samoupravno urejanje dohodkovnih odnosov. Možno so le ugotovitve, ali so dosedanja napor pri izdelavi razvida del, razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov prav usmerjeni. Lahko bi ugotovili, da bo v vseh TOZD še obilo dela pri izdelavi ustreznega razvida del in dograjevanju sistema delitve OD. Razvid del in splošne akte o razporejanju dohodka ter o delitvi osebnih dohodkov naj bi po teh stališčih sprejeli najkasneje do decembra 1979.

L. F.

Zakonski:

- Žena - znorel bom, če me boš vedno kregala.
- Saj se ti ne bo dosti poznalo. R P

- Kako sem se opeknel, ko sem tebe vzal.
- Pa bi me bil s krpo prijel. R P

Star Škot se je hvalil v družbi: »V svojem življenju nisem porabil za zabavo niti peninj!«

»Ali se niste nikoli zabavali?« so se čudili prijatelji.

»Seveda sem se, pa ne na svoj račun!«

KMETJE IN DELAVCI TOK SO GLASOVALI

Nedelja, 11. februar. Turobno, neprijazno vreme, kot bi tudi narava žalovala. Nekaj časa se ponuja sneg, da bi se takoj za tem spremenil v dež. Ceste so spolzke, neprijetne za vožnjo, ljudje se v glavnem držijo doma. Povsod je čutiti žalost ob izgubi velikega Slovenca Edvarda Kardelja.

Ta dan kmetje lastniki gozdov in delavci temeljne organizacije kooperantov sprejemajo na referendumu samoupravne akte. Volišča v sedmih bohinjskih vaseh so lepo urejena, volilni odbori so že zgodaj pričeli z delom, neke še pred sedmo uro, ker so hoteli izkoristiti jutranje zbiranje mleka. Vzdušje na voliščih je tiho, zadržano, tudi ljudje prihajajo in odhajajo brez običajne glasnosti.

Ker je bila obveščenenost dokaj dobra, večina že vnaprej ve, kaj bo volila. Vzporedno z volitvami se kmetje lastniki gozdov tudi odločajo, ali še želijo biti člani TOK ali ne. Večina s podpisom potrdi nadaljnje članstvo; prihajajo celo nekateri, ki niso na volilnih imenikih, želijo pa voliti in postati člani.

Tako je vso nedeljo, volitve zaključijo ponekod kmalu popoldne, drugi čakajo tudi do sedmih zvečer.

Rezultati so zelo ugodni. Udeležba je nadpovprečna, večina volilcev je glasovala "za". Kmetje so pokazali, da zaupajo tej obliki združevanja in da jo imajo za svojo. S tem so dali tudi najlepše priznanje pokojnemu Edvardu Kardelju, ki je temu področju posvetil mnogo svojega dela.

A. S.

Zavzetost za študij Polanca Janeza, na dopisni srednji gozdarski šoli, je bila kronana z uspehom - Foto GG

REZULTATI REFERENDUMA

Rezultati referenduma članov in delavcev TOK gozdarstva Bled 11. februarja 1979

Komisija za izvedbo referenduma je na seji 14/2-1979 iz zapisnikov odborov za izvedbo referenduma ugotovila skupen rezultat referenduma, na katerem so člani in delavci TOK gozdarstva Bled odločali o sprejemu naslednjih predlogov:

1. Statut TOK gozdarstva Bled
2. Spremembe in dopolnitve SS o združitvi v SOZD GLG Bled
3. Spremembe in dopolnitve statuta SOZD GLG Bled
4. SS o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih članic in delovne skupnosti SOZD GIG Bled
5. Spremembe SS o temeljnih plana srednjeročnega razvoja SOZD GLG Bled za obdobje 1976-1980
6. SS o združitvi v poslovno skupnost kmetijstva in živilstva SR Slovenije

Rezultati so naslednji:

Od 1412 vpisanih članov TOK se

je referenduma udeležilo 1217 članov ali 86 %.

Od 52 vpisanih delavcev TOK se je referenduma udeležilo 49 delavcev ali 94 %.

Za predlog pod št. 1 je glasovalo:

ZA - 1109 članov in delavcev ali 76 % od vpisanih, PROTI - 75 ali 5 %, ostali niso prišli ali pa so bile glasovnice neveljavne.

Za predlog pod št. 2 je glasovalo:

ZA - 1109 članov in delavcev ali 76 % od vpisanih, PROTI - 82 ali 6 %, ostali niso prišli ali pa so bile glasovnice neveljavne,

Za predlog pod št. 3 je glasovalo:

ZA - 1108 članov in delavcev ali 76 % od vpisanih, PROTI - 84 ali 6 %, ostali niso prišli ali pa so bile glasovnice neveljavne,

Za predlog pod št. 4 je glasovalo:

ZA - 1107 članov in delavcev ali 76 % od vpisanih, PROTI - 84 ali 6 %, ostali niso prišli ali pa so bile glasovnice neveljavne,

Za predlog pod št. 5 je glasovalo:

ZA - 1107 članov in delavcev ali 76 % od vpisanih, PROTI - 83 ali 6 %, ostali niso prišli ali pa so bile glasovnice neveljavne.

Za predlog pod št. 6 je glasovalo:

ZA - 1101 članov in delavcev ali 75 % od vpisanih, PROTI - 87 ali 6 %, ostali niso prišli ali pa so bile glasovnice neveljavne,

SKLEP:

Komisija za izvedbo referenduma ugotavlja, da je bilo vseh 6 samoupravnih aktov na referendumu 11/2-1979 sprejetih z večino glasov vseh članov in delavcev TOK gozdarstva Bled.

Komisija za izvedbo referenduma:

predsednik: Cesar Anton, 1. r.
član: Tarman Andrej, 1. r.
član: Golob Emil, 1. r.

Na dan referenduma smo preverjali tudi članstvo v TOZ gozdarstva Bled na podlagi določb novega zakona o združevanju kmetov, po katerem je članstvo prostovoljno in osebno. Iz zapisnikov odborov in podpisanih izjav je razvidno, da je od 1.412 dosedanjih članov TOK osebno izjavilo in s podpisom potrdilo 1.197 kmetov - gozdnih posestnikov, da želijo biti člani TOK gozdarstva Bled tudi v bodoče. Prostovoljno in osebno pristopa v članstvo TOK torej 85 % dosedanjih članov. V zakonu o združevanju kmetov je določeno, da sklepi, ki jih sprejmejo člani, veljajo tudi za ostale gozdne posestnike. Včlanili so se predvsem tisti posestniki, ki želijo o gospodarjenju in upravljanju v svojih gozdovih odločati sami. Za članstvo v TOK pa se niso odločili predvsem tisti lastniki gozdov, ki so od gozda malo dohodkovno odvisni; so pa še drugi razlogi. Visok delež prostovoljnega članstva je tudi odraz zaupanja gozdnih posestnikov v GG Bled.

A. A.

CE JE NEKAJ ZASTONJ

- Celo drugo dejanje si prepaš, France!

- Pa kaj zato, žena, saj mi je sindikat plačal vstopnico.

SODOBNA TEHNOLOGIJA GRADNJE

GOZDNIH POTI

12. decembra 1978 je DIT gozdarstva Bled organiziral predavanje "Sodobna tehnologija gradnje cest v težkih terenih", ki ga je imel mag. Andrej Dobre iz Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo v Ljubljani.

V svojem predavanju je mag. Dobre opisal zgodovinski razvoj gozdnega gradbeništva pri nas in v nekaterih razvitih zahodnih državah ter nam ustno in z diapozitivi prikazal sodoben način gradnje gozdnih cest v Avstriji in v Švici.

Razvoj tehnologije pri gradnji gozdnih cest si prizadeva zmanjšati število zaposlenih delavcev. V končni fazi naj bi dosegli takšno stopnjo razvitosti, da bi pri gradnji gozdne ceste delal le še en delavec. Takšna tehnologija zahteva posebno mehanizacijo. Bistvenega pomena je prehod iz vertikalnega vrtanja v horizontalno, ki poteka s posebno vrtno napravo na lafeti. Poglavitna prednost horizontalnega vrtanja z vrtno lafeto je v občutno manjši potrebni dolžini minskih vrtin za 1 m³ zminirane hribine, pri čemer napravo upravlja minimalno število delavcev. Najboljši uspehi horizontalnega vrtanja se dosežejo

pri naklonu 60-80 %. Z zmanjševanjem naklona se zmanjšujejo tudi učinki in pri tako imenovanih nizkih izkopih te naprave ne moremo več uporabljati; tu nam preostane le še klasičen način naprave minskih vrtin z vrtnimi kladivi. Pomanjkljivost sistema horizontalnega vrtanja je v tem, da pri odminiranju ostanejo večji kamniti bloki, ki bi pri odpiranju hribine z buldožerjem povzročali veliko škodo na sestoji pod traso. Temu se izognemo tako, da hribino odstranjujemo s trase s traxcavatorjem in sicer z odlaganjem pod traso ali pa z odvažanjem. Slabost takšne tehnologije dela je v tem, da traxcavator lahko uspešno dela le pri izkopih do višine 1,5 m in v tem, da se s transportom materiala močno povečajo stroški gradnje. Te pomanjkljivosti se dajo dokaj uspešno rešiti z bagrom, ki obvlada celoten izkopni prostor. Pri proboju ceste z bagrom imamo velike možnosti, da dobro ohranimo sestoj pod traso pred poškodbami, ki jih pri delu z buldožerjem povzroča odziv kamenja. Bager predhodno izkoplje pod traso peto nasipa, v kateri zgradi bariero iz panjev in drugega materiala, za to bariero pa vgrajuje kamenje in s tem

Večji, boljši - učinkovitejši - Foto GG

gradi spodnji ustroj cestnega telesa. Bager pa ima še dve pomembni prednosti. Zaradi dobrega izkoristka materiala je izkopna površina ožja, pa tudi izkopne brežine se lahko dokaj solidno uredijo. Edina slabost takšne gradnje je slabo izdelana niveleta. Vendar to ne predstavlja toliko večjega stroška pri izdelavi zgornjega ustroja cestlišča, da bi vsled tega lahko imeli pomisleke pri odločanju za gradnjo ceste z bagrom. S takšno gradnjo spodnjega ustroja ceste naredijo v Avstriji 30 do 40 m na dan, kar predstavlja približno 20 % dražjo gradnjo, kot če bi gradili z buldožerjem. Vendar menijo, da to 20 % podražitev pokrije manjša škoda na sestoju.

Pri gradnji spodnjega ustroja gozdne ceste v trdi hribini, kjer bi za gradnjo uporabljali vrtno lafeto in bager, bi dosegli takšno stopnjo tehnologije, ki lahko zaposluje le enega delavca, ta pa bi moral biti obenem odličen strojnik in miner. Tako vsestransko izurjeni delavec bi najprej z lafeto zavrtal hribino. Medtem ko vrta, bager stoji, ker oba stroja na istem mestu istočasno ne moreta delati. Zvrtano hribino nato odminira in z bagrom izkoplje do grobega plana. Vendar pa bi bila kombinacija le z enim strojnikom še preveč iluzorna, kajti po odminiranju z lafeto vrtnih vrtn bodo verjetno ostale še posamezne neizminirane izbokline, katere bo treba naknadno povrtavati z vrtnimi kladivi. Predpogoj za uspešno delo s takšno tehnologijo je zares dobro izurjen strojnik ter zanesljiv servis, ki bo redno preventivno vzdrževal naprave ter ažurno popravil vse morebitne okvare.

Glede na različne terenske oblike, v katerih gradimo gozdne ceste, nam je za karakteristične oblike mg. Dobre podal koncept, s kakšno gradbeno mehanizacijo naj bi gradili ceste:

A/ v lahkem položnem terenu: spodnji ustroj ceste naj bi izkopali z angledozerjem 16 t - 130 KM in excavator 7 t - 50 KM.

B/ gričevnat svet, kjer ni bistvenih potreb po miniranju: za izkop spodnjega ustroja pride v poštev angledozer 16

t, za večje izkope pa bager 16 t - 60 KM. Oba stroja pa v teh terenih lahko uspešno zamenjamo s traxcavatorjem 16 t - 160 KM.

C/ Kamniti teren z večjimi izkopi, v teh terenih za izkop spodnjega ustroja angledozer odpade. Gradili naj bi le z bagrom ali traxcavatorjem ter z vrtnim strojem na lafeti 9 t - 70 KM. Za eventualno povrtavanje naj bi v rezervi imeli še ročno vrtno napravo.

Ker različne terenske oblike zahtevajo za gradnjo cest raz-

lično gradbeno mehanizacijo, je pri nabavi gradbene mehanizacije med drugim tudi sila pomemben podatek, v kakšnih terenih bomo gradili v določenem srednjeročnem obdobju. Nabavljali naj bi le tisto mehanizacijo, ki jo bomo lahko skozi vso sezono uspešno zaposlovali. Za tiste manj pogoste terenske oblike, ki zahtevajo drugačen tip mehanizacije, naj bi si izposojali gradbeno mehanizacijo. Zato bomo pri teh odločitvah morali imeti bolj trden srednjeročni plan gradnje gozdnih prometnic, kot ga imamo sedaj.

Zdravko Silič

STROJNA GRADNJA TRAKTORSKIH VLAK

Sodobna tehnologija spravila lesa zahteva dovolj gosto mrežo traktorskih vlak. Ker je gostota v večini primerov še zelo skromna, se iz leta v leto pojavljajo večje potrebe. Tako smo v letu 1977 zgradili na področju TOZD Bohinj 6,9 km traktorskih vlak, v letu 1978 pa se je obseg gradnje povečal na 16,5 km. V začetku strojne gradnje smo z buldožerji TG 50 in TG 90 gradili traktorske vlake le v mehkem terenu, kjer ni bilo bistvenih potreb po miniranju; zato je bila tudi organizacija dela enostavna. Vendar so nas velike potrebe po vlakah prisilile, da smo tudi v težjih terenih pričeli graditi s stroji. Organizacija dela za gradnjo v takšnih terenih je zahtevnejša, ker poleg buldožerja potrebujemo tudi vrtno napravo, vrtnice in minerje. V letu 1977 je bila gradbena skupina za gradnjo traktorskih vlak sestavljena iz buldožerja TG 90, kompresorja F-702, štirih vrtnic in minerja. Pomankljivost takšnega sestava gradbene skupine je bila v tem, da je bil efekt zaposlenosti zelo različen glede na terenske oblike, po katerih so potekale vlake. V pretežno trdih terenih z večjimi izkopi so bili vrtnici ves delovni čas efektivno zaposleni, kar pa ne moremo trditi za buldožer. V mehkejših trasah pa je bil buldožer zadovoljivo zaposlen, manj vrtnici in kompresor. Problem neefektivnega zaposlovanja posameznih delovnih sredstev bi se dal rešiti z organi-

zacijo dela na več trasah hkrati tako, da z vrtnimi napravami predhodno pripravljamo teren za kasnejše delo buldožerja. Kombiniranje dela na več objektih v večini primerov ni bilo mogoče, ker drugi objekti niso bili za gradnjo pripravljani ali pa so bili preveč oddaljeni in premeščanje strojev ne bi bilo smotno.

Gradnja traktorskih vlak, kjer dela celotna delovna skupina hkrati le na enem objektu, je bila v večini primerov draga.

Analiza gradnje traktorskih vlak nam je pokazala, da na stroške gradnje vplivajo predvsem naslednji parametri: trdota hribine, količina izkopa na enoto površine, naklon terena, koncentracija vlak v območju in predhodna pripravljenost tras. Na vse te parametre se več ali manj da vplivati. Že pri načrtovanju traktorskih vlak se da v več primerih izogniti velikim izkopom in ekstremnim naklonom terena. Načeloma naj bi traktorske vlake potekale po pobočju pravokotno na plastnice in le izjemoma v smeri plastnic, ker so na vlakah, ki potekajo po pobočjih v smeri plastnic, izkopi bistveno večji.

Zelo pomembna dejavnika pri iskanju pocenitve gradnje traktorskih vlak sta koncentracija vlak in predhodna pripravljenost tras. Ta dva dejavnika sta v letu 1978 prišla do izraza pri gradnji traktorskih vlak na pod-

ročju revirja Ribčeva planina. Na tem področju so bile trase vlak razporejene na relativno majhnem območju, vse pa so bile pred pričetkom gradnje posekane. To je omogočalo uspešno zaposlovanje gradbenih strojev in delavcev. Vse vlake na tem področju smo si predhodno ogledali in jih oštevilčili. Pri ogledu smo za vsako vlako zbrali naslednje podatke: približna dolžina vlake, približen izkop na tekoči meter tra-

se, približno število panjev, kategorija terena ter medsebojna oddaljenost vlak. Na podlagi teh podatkov smo izdelali operativni plan gradnje. Operativni plan je bil sestavljen tako, da je predpisoval predhodno pripravljanje tras za kasnejše delo buldožerja. Gradbena skupina je bila sestavljena iz buldožerja TG 90, kompresorja F-702, dveh vrtalnih strojev Pionjār, šest vrtalcev in minerja. Buldožer je pričel z gradnjo vlak v mehkem te-

renu, med tem pa smo s kompresorjem pripravljali trase v trdem terenu z večjimi izkopi, z vrtalnimi stroji Pionjār pa trde odseke tras, kjer so bili izkopi manjši ali pa le posamezne skale. S takšno razporeditvijo dela smo dosegli boljše zaposlenost delavcev in strojev ter s tem tudi cenejšo gradnjo. Za primerjavo navajam nekaj podatkov o gradnji traktorskih vlak na področju TOZD Bohinj v letih 1977 in 1978:

Grad. vlak v letu	Povprečni izkop	Razmerje V:III. kat.	Delo buldožerja TG 90	Delo kompresorja F - 702	Delo vrt. stroja Pionjār	Poraba razstreliva kamnikit	Delo minerja	Delo vrtalcev	Stroški za 1 m vlake
1977	0,85 m ³ /m'	39:61	0,062 ur/m'	0,46 ur/m		0,23 kg/m'	0,065 ur/m'	0,25 ur/m'	71,56 din
1978	0,60 m ³ /m'	36:64	0,027 ur/m'	0,021 ur/m'	0,23 ur/m'	0,27 kg/m'	0,057 ur/m'	0,20 ur/m'	68,63 din

Vse čaka na delo minerjev - Foto GG

Ti podatki nam kažejo, da smo pri organizaciji dela za gradnjo traktorskih vlak v letu 1978 vidno napredovali. Vsekakor pa se z rezultati še ne moremo zadovoljiti, kajti na tem področju so prav gotovo še rezerve, ki pa jih bomo izkoristili le z dobrim sodelovanjem gozdarjev in gradbenikov.

Za dobro pripravo dela bi morali gradbeniki že pred pričetkom novega poslovnega leta razpolagati s sledečimi podatki:

- območje, kjer bodo gradili vlake
- približna dolžina vlak
- medsebojna razdalja vlak
- približna količina izkopa na tekoči meter vlake in ocena kategorije terena.

Te podatke naj bi pravočasno pripravili gozdarji. Na podlagi zbranih podatkov bi gradbeniki lahko sestavili operativne plane, ki bi omogočali učinkovito zaposlovanje delovnih sredstev.

Pocenitev gradnje vlak bomo dosegli predvsem s smotrnim projektiranjem vlak, koncentrirano gradnjo celotnega omrežja vlak v določenem območju ter s pravočasno in dosledno pripravo dela.

Silič Zdravko

DELAVNI ČAS DELAVCEV V SLUŽBI ZA RAČUNALNIŠTVO

Podatki, s katerimi delajo delavci v računalniški službi, nastajajo v delovnem procesu, to je med 6. in 14. uro. V tem času tudi ugotovljajo in zbirajo podatke. Čeprav dnevno zbrane podatke ne obdelujemo vsak dan, je potrebno zadnji dan v obračunskem obdobju podatke obdelovati. Za obdelave, pri katerih uporabljamo računalnik smo za letošnje leto pripravili urnik zbiranja podatkov. Roki so vsklajeni z obdobjem, v katerem morajo biti podatki zbrani in nato čimprej obdelani. Zato moramo še isti dan podatke zluknjati, jih z računalnikom preveriti ter izdelati prve rezultate. Tako so prvi rezultati na voljo koristnikom že naslednji delavnik. S tako organiziranim delom redno pri vsaki obdelavi skrajšamo čakanje na rezultate najmanj za en delovni dan. To je še posebej pomembno pri obdelavi podatkov o odpremi in prodaji, ker mora biti prodano blago plačano najkasneje v petnajstih dneh po odpremi. Dosedanje izkušnje pa so pokazale, da se za vse obdelave stalno mudi. To je popolnoma razumljivo in pravilno, saj so le takojšnje informacije osnova za dobro vodenje in odločanje. Zato je nedvomno to treba v bodoče še bolj koristiti. V ta namen smo delavci v računalništvu že od začetka (od leta 1972 dalje) delali tudi v popoldanskem času, za kar pa nismo zahtevali nobenih nadomestil. Zavedali smo se, da so začetni koraki najtežji in da moramo za uspeh žrtvovati poleg rednega delovnega tudi nekaj popoldanskega časa. Ker pa smo za računalniško tehniko pripravljali nove obdelave, se je popoldansko delo tako povečalo, da ni bilo mogoče nadaljevati brez nadomestila. Zato smo v začetku leta 1977 predlagali odboru za medsebojna razmerja deljen delovni čas. Odbor je predlog obravnaval in sprejel sklep, da mora biti vsak delavec pri računalništvu na delu med 8. in 14. uro, ostali 2 uri pa naj opravi v popoldanskem času, če je to za delo potrebno, sicer mora biti na delu med 6. in 8. uro. Kadar pa je potrebno de-

lati na prosto soboto, ima delavec pravico do prostega dne v tednu. Potrebno pa je dnevno voditi evidenco o prisotnosti na delu.

Z deljenim delovnim časom smo pričeli 15. februarja 1977. Redno vodimo evidenco o prisotnosti na delu, za delo v popoldanskem času in sobotah se vnaprej domenimo. Delavec, ki prevzame nalogo v popoldanskem času ali ob sobotah, jo mora opraviti. Izgovorov za neizvršeno delo ni, saj po potrebi delovni čas lahko podaljša do 24. ure, ko v računskem centru izključijo terminale. Če pa morebitnega problema ne zna rešiti, mora poiskati sodelavca, ki zna problem rešiti. Tudi če se pokvari terminal, mora biti delo opravljeno. V takem primeru se mora zapeljati v Ljubljano na računski center in delo nadaljevati. Le večja okvara računalnika v Ljubljani lahko opravičuje neopravljeno delo.

Nekaj podatkov iz analize delovnega časa zadnjih dveh let. V letu 1977 smo v popoldanskem času, ob sobotah in nedeljah delali 665 ur ali 7 % vsega časa delavcev v službi za računalništvo; v letu 1978 pa 932 ur ali 9 %. Delež popoldanskega časa narašča z večjo obremenjenostjo računalnika v računskem centru in tudi zaradi izračuna interne realizacije, ki je bila v lanskem letu dodatna obdelava in jo redno opravljamo popoldne.

Po vrstah del je največ dela v popoldanskem času odpadlo na obdelave (75%); na luknjanje in verificiranje 18% in na programiranje 7%. Tako največ dela v popoldanskem času odpade na delavce, ki obdelujejo podatke. To je v povprečju obeh let 13% delovnega časa ali 1,04 ure dnevno.

Deljeni delovni čas ima po mojem mnenju prednosti in pomanjkljivosti.

Nekaj prednosti:

- boljše izkoriščanje delovnega časa,

- večurno ali celo nadurno delo odpade,
- v jutranjih urah ali v prostih delavnikih, če je bilo delo opravljeno,
- na prosto soboto, delavec lahko opravi zasebna opravila in tako odpade odhajanje z dela.

Nekaj pomanjkljivosti:

- delovni čas narekujejo potrebe po delu, kar vpliva na spremembo življenjskega ritma delavca. Težko je vskladiti življenjski in delovni ritem,
- dostop v delovne prostore mora biti mogoč v popoldanskem času in v prostih sobotah,
- kontrola delovnega časa je slabša.

Glede kontrole delovnega časa in za konec prispevka pa še Hillertov citat:

"Obrat ni doživel škode, ko je prekinil z mnogimi dogmami, ki so določale delovno življenje. Nasprotno se je pokazalo, da neodvisno delo in točnost nista nujno med seboj pogojena, da delavca ni treba stalno nadzirati, da bi opravljal koristno delo za podjetje, da delovnega procesa ni potrebno centralno planirati in voditi vse do posameznega delovnega mesta."

Jože Skumavec, dipl. ing.

ZAKAJ TAKO MALO KOORDINACIJE

Zakaj tako malo koordinacije s skupščinami občin in njihovimi davčnimi upravami?

Poleg pogojev odkupa, cene lesa pri kamlonski cesti in pri panju gozdne posestnike najbolj zanimajo davčne dajatve, ki jih žal vsako leto drugače predpisujejo občinske skupščine. Vedno znova in znova prihajajo z odločbami in položnicami davčnih uprav in prosijo za informacije. Gozdarji na revirjih, pa tudi delavci po tozdih so o davčnih predpisih v zvezi s prometom z lesom in o davkih na gozdna zemljišča več ali manj neobveščeni. Zaradi take neobveščenosti smo za vse posestnike, ki so sekali v letu 1977 tudi njim poslali odkazilne bruto podatke. Predno pripeljejo les do ceste, se mnogi posestniki domisljijo, da ga bodo porabili za domače potrebe. V takem primeru pa so bili v letu 1977 (in samo tedaj) davka oproščeni na promet. Ko za to izvejo, tekajo na občino in od tam k gozdarju, zakaj da morajo plačati ta davek. Gozdar "ne kriv ne dolžan", jih najprej "sliši", potem pa mora izdati potrdilo, da je bil les porabljen za domače

potrebe. Vse to zbuja nezaupanje in razburja posestnike, da podvomijo v poslovanje na eni strani gozdarjev in na drugi strani občinskih skupščin.

Nastajajo tudi mnoge nejasnosti zaradi pomanjkljivih pojasnil v odločbah in na položnicah občinskih skupščin, ki jih ljudje ne razumejo. Posestnik mora za res le pogruntati, da po novem plača menda 60% od prometa na les za zdravstveno socialno zavarovanje. Z odkazilno službo in s kontrolo v prometu z lesom gozdarji TOK-a pravzaprav dovoljno sodelujejo z občinskimi skupščinami. Kolikor je znano, ni za to delovnim organizacijam povrnjeno ničesar. Ali res ne bi mogle davčne uprave s kratkimi dopisi obveščati TOK o davčnih obveznostih za občane-gozdne posestnike. Koliko ptov bi bilo prihranjenih! Tudi nam bi bilo delo olajšano. Če drugega povračila za naše delo res ni, naj nam vsaj omogočijo dostop do informacij in s tem solidnejše delo. Kaj ni tudi to zelo okoreli birokratizem?

M. Z.

SAMOUPRAVNO VEDENJE

"...potrebujem stvarno pomoč. Dovolj imam teorije in poučevanja! Zanima me, kako naj se vedem do delavca, ki mi prekoline mater in noče opraviti naloge, ki mu jo dam. Kako naj izboljšujem medčloveške odnose med posameznimi obrati tovarne, kako naj poučim delovodje, da bodo drugače ravnali z delavci, kako naj preprečim čedalje pogostejše konflikte med delavci v posameznih obratih?"

Tako sprašuje direktor neke tovarne psihologa Pavla Brajška, ki je avtor zanimivega dela: "Splošna psihodinamika samoupravnega vedenja." Da bi opozoril na knjigo, ki je pravkar izšla v Delavski enotnosti, povzemam iz uvodnega dela še nekaj besed:

"Pogosto smo presenečeni nad vedenjem nekoga, saj takšnega vedenja od njega ne pričakujemo. Priznati moramo, da ga niti tisti, ki se tako vede, ne pričakuje. Vzrok je nekaj neznanega, skritega, neugotovljivega, vendar v svojih posledicah povsem jasnega in otipljivega. Pogosto prav to neznano pomeni veliko oviro pri spremenjenem vedenju posameznikov in skupin. Približati se neznanemu človeškemu vedenju nasploh in še posebej v samoupravnem vedenju - je temeljni namen te knjige. Po tej poti bomo tudi hitreje in učinkoviteje došli mnoge doslej neudoumljive stvari. Spomnimo se samo na naše številne sestanke. Kako smo presenečeni, ko nekatere zadeve ne gredo in ne gre-

do, kako vedno znova sprejemamo nekatere povsem nesprejemljive odločitve. Kolikokrat na naših sestankih govorimo eno, mislimo drugo, tretje pa sklenemo! Pogosto nam logika in stvarne številke pri tem prav nič ne pomagajo. Zakaj? Zato, ker gre za globlji, neznani, pogosto podzavestni osebni in interpersonalni dejavnik, ki ga nihče ne želi priznati pri samem sebi, drugemu pa prav zavoljo tega dejavnika očita subjektivnost, osebni interes in drugo.

Zgradili smo železnice in ceste, tovarne in stanovanja, povečali osnovni ekonomski standard našega človeka, zdaj pa je napočil čas, da razmišljamo tudi o tem, ali je srečen ali ni, ali je zadovoljen ali ni. Vse to pa je odvisno od kakovosti psihodinamika medčloveških odnosov. Naša dolžnost je, da od kvantitete preidemo v kvaliteto življenja in da našemu samoupravljalcu tudi omogočimo takšno kvaliteto življenja."

Avtor opiše samoupravno osebnost kot nagonsko pripadno socialnim načelom, za katera je značilno, da s pomočjo družbene vzgoje humanizira prirojene nagone. Samoupravna osebnost vzbuja in sprejema zaupanje do drugih članov družbe. Z lastno pobudo zagotavlja družbeno aktivnost, posebno pomembna lastnost pa je sporazumevanje z ljudmi, s katerimi živi in dela.

Nesamoupravna osebnost se nagiba k prirojenemu nagonu sebičnosti. Zaradi osebnih interesov se podreja samo tistim grupam, ki obljublajo najvišje plačilo, ob tem so principi izkoriščanja in poštenja nepomembni. V družbenem smislu je nesamoupravna osebnost subjekt brez pobud.

Avtor se ne ustavlja samo pri posamezniku. Nasprotno, poudari, da je družbeno politična osnova tista, ki zagotavlja razvoj samoupravnega vedenja. Psihoterapija ne more biti zdravilo proti nesamoupravnemu vedenju.

To je samo nekaj uvodnih misli, ki zaživijo takrat, ko nismo zadovoljni z medčloveškimi odnosi. Mogoče boste v omenjeni knjigi našli potrditev svojih stališč ali pa napotke za boljše vedenje v

današnji in bodoči družbi.

Marsikdo v kolektivu občuti nesamoupravno medsebojno nepovezanost, nezainteresiranost, odtujenost. Če množico združuje samo materialni dejavnik, je to posledica nesamoupravnega vedenja njenih članov. Značilnosti pa so: Člani ne težijo k cilju aktivno, posamezniki se zapirajo v "osebno, zasebno", sliši se opravljanje, občutimo netovarištvo. Družabnost je omejena na privatne stike, izogibamo se odpr-

temu komuniciranju. Ni pobud, predlogov, novatorstva. V takšnem podjetju vlada pasivni negativizem: naredijo le tisto, kar se zahteva in niti koraka več. Atmosfera je prazna, odtujena, skrivanje za fasado papirjev. To je drobno posestniška mentaliteta individualizma. Takšno vedenje je podobno družini, ki jo družijo le skupno imetje, otroci in javno mnenje.

(se nadaljuje)

Zanimiv razgovor s šoferji o zaključku leta - Foto GG

IZ SKUPŠČINE LOVSKE ZVEZE

(odlomek referata B. Kerže)

Gozdnatost Slovenije se je v zadnjih sto letih povečala kar za 36%, predvsem zaradi nenačrtnega razvoja, ki so ga sprožili spremenjeni družbenopolitični in ekonomski pogoji, pa tudi delno nova državna meja. Po zbranih podatkih je v SR Sloveniji tudi okrog 250.000 ha "labilnih kmetijskih površin", ki se zaraščajo in jih imenujemo kar "gozd v nastajanju". Kolikor se bodo vse te površine tudi dejansko spremenile v gozd, se bo gozdnatost Slovenije povečala na skoraj 65%. V obdobju, ko prehajamo v načrtnejše gospodarjenje s prostorom, problematika takih površin ne zastavlja nalog zgolj dvema oziroma trem porabnikom prostora, gozdarstvu, kmetijstvu in tudi lovstvu, pač pa mo-

rajo te površine postati najširši družbeni problem, če upoštevamo odprto vprašanje naše prehranske baze. Seveda lovsko organizacijo še zlasti zanimajo pogoji, ki vplivajo na divjad.

Vemo, da gozd ni le "proizvajalec" lesa, ampak da so njegove splošno koristne funkcije širšega značaja. Toda le zdrav, življenjsko uravnovešen gozd lahko koristno usklajuje oziroma odpravlja učinke drugih, bolj ali manj nenaravnih ekosistemov.

Da ima narava vedno prav, nam vedno znova potrjuje tudi gozdna pokrajina, na katero človek še ni vplival. V Sloveniji takih področij ni več, oziroma so ohranjena le še v drobcih.

Želimo predvsem ugotoviti sedanje stanje v slovenskem gozdarstvu, še zlasti s tistih vidikov, ki najočitneje vplivajo na divjad. V tem smislu je vsekakor najpomembnejša politika razširjene reprodukcije (obnavljanja) gozdov.

Sinonim za pogozdovanje je postala smreka. Leta 1975 so slovenske drevesnice vzgojile kar 85 % smrekovih sadik in le nekoliko več kakor 1 % listavcev. Za potrebe razširjene reprodukcije se sedaj porabi 90 % smreke. Ta podatek je pomemben še zlasti, ker je v SR Sloveniji le 3 % gozdov naravnih smrekovih rastišč, nekaj gozdne površine pa bi le pogojno lahko uvrstili v to kategorijo. Večji del naših gozdnih tal, kar 73 %, ni porasel z naravnimi gozdovi iglavcev, pač pa jih je posadil človek.

Zekološkega vidika tolikšno vnašanje iglavcev, še zlasti smreke, sproža vprašanje obstoja oz. širjenja drugih avtohtonih vrst. Vnašanje tujih drevesnih vrst pa predstavlja motnjo v funkcioniranju ekosistema, v katerem so številni sestavni deli, eden izmed njih pa je tudi divjad.

Večina gozdarjev si načelno sicer prizadeva za oblikovanje naravno uravnovešenega gozda, kar je seveda tudi v interesu lovstva oziroma divjadi. V kolikor pa se bo v praksi tolikšno vsiljevanje iglavcev nadaljevalo tudi v bodoče, potem sadovi razširjene reprodukcije zagotovo ne bodo taki, kakršne si želimo. Tudi pri vnašanju iglavcev bi morale biti razumne meje. V programe razširjene reprodukcije pa bo slej ko prej potrebno vnesti tudi načrtno vnašanje drugih drevesnih vrst in temu prilagoditi tudi proizvodnjo v drevesnicah. Pri tem vsekakor ne moremo in ne smemo govoriti le o gospodarsko pomembnih oziroma lesno donosnih vrstah, pač pa tudi o takšnih, ki so pomembne za razvoj živalskega sveta (jerebika, lesnika, šmarna hrušica, divja češnja, kostanj itd.) in prav tako sodijo v gozd. Prisotnost teh drevesnih vrst bi vrnila v našo krajino tudi del njene izvirne naravnosti, zato bi bilo nujno treba izdelati širši program temu ustreznih akcij in jih vsestransko vključiti v gozdnogojitvena

dela.

Naslednji pomemben vpliv na divjad imata uvajanje mehanizacije in gradnja gozdnih prometnic. Po srednjeročnem načrtu gozdarstva Slovenije za obdobje 1976-80 naj bi se gostota gozdnega cestnega omrežja povečala od 12 na 25 m na ha, kar je blizu evropskega poprečja. Ugotavljamo pa, da imajo gozdne ceste vrsto negativnih ekoloških vplivov. Odpiranje gozdov s cestami vnaša večji nemir, še zlasti zaradi "sekundarnih porabnikov" oziroma obiskovalcev gozdov (turizem, izletništvo). Ponenostavljeno rečeno je posledica večjega nemira v gozdu spremenjen življenjski ritem večine živalskih vrst; posledica tega pa so tudi večje škode, ob enakem ali celo manjšem številu divjadi.

Zato se mora lovstvo zavzemati in podpirati le gradnjo gozdnih cest tam, kjer so tudi socialno pomembne, npr. za obstoj posameznih vasi, zaselkov ali kmetij. V vseh drugih primerih pa bi bilo treba gradnjo gozdnih cest omejiti zgolj na potrebe neposredne gozdarske proizvodnje. To vprašanje je še zlasti potrebno pozorno obrav-

PRED 30 LETI

Ja, lahko je danes. Vsaj moralo bi biti. Zapade sneg, počakamo na plug, da zorje ceste. Če ga pade malo, ga zorjejo s "špic" plugom, če ga pade več, pa z "ROLBO": To pomeni, da dokler niso ceste zorane, tudi v službo ne moremo. Včasih ni bilo tako. Snežnih rezkarjev ni bilo. Ko z navadnim lesenim plugom, ki ga je vlekla živina ni bilo mogoče orati, je bila cesta za motorni promet zaprta do spomladanske odjuge. Tudi leta 1948 je bilo tako - do pustne nedelje. Takrat pa je takratni upravitelj Gozdne uprave Pokljuka Ulčar Franc dal nalog: Organizirati vse delavce in z lopatami odkidati cesto Krnica - Mrzli studenec. Sodelovali so delavci Gozdne uprave in delavci gradbene grupe (največ je bilo Dalmatincev). Takrat sem bil zaposlen pri vodstvu Gozdne uprave, ki je imela sedež v vili NELY na Bledu. Moja naloga

navajati in reševati v predelih z "divjadjo občutljivejših vrst" (medved, volk, ris, jelen, divji petelin). Ohranitev zadostnih mirnih kompleksov je pogoj za ohranitev in obstoj navedenih vrst.

Menimo, tudi, da intenzivna gradnja gozdnih prometnic ni povsem v skladu s konceptom splošnega ljudskega odpora, vsaj v nekaterih področjih Slovenije ne.

Zmanjševanja motoriziranega prometa v gozdovih - pri tem so zapornice učinkovitejše kakor prometni znaki - ne primerjajmo z zapiranjem gozdov v kapitalističnem svetu, ki temelji na privaatno - lastniških odnosih. V naši samoupravni socialistični družbi je gozd splošna družbena lastnina, katere socialno in ekonomsko vrednost bomo trajno ohranili le s smotrnim sporazumevanjem in usklajevanjem najširših interesov.

Načrtno gospodarjenje s prostorom, tudi v ekološkem pomenu, še zdaleč ni enostavno, je pa nujno. Toda preusmeritev gozdarstva v tem smislu zahteva premik tudi v mišljenju in pojmovanju o gozdarstvu, predvsem gozdarjev, a tudi lovcev.

je bila, da popišem vse ljudi pri kidanju. Za vse kidavce so v restavraciji Zatrnik skuhal kosilo - svinjske glave s krompirjem.

Ob tej obletnici sem se spomnil takratnega revirnega vodje na Mrzlein studencu Viktorja Poklukarja. Zdaj uživa zasluženi pokoj. Vendar tako kot nikdar, tudi zdaj ne počiva. Majhna kmetija v Zgornjih Gorjah zahteva še celega človeka.

Tistih povojnih let se spominja takole:

Obnova porušene domovine je tudi od gozdarstva zahtevala svoj delež, velik delež. Ne spominjam se dobro, ali je bilo leta 1947 ali 1948. Takrat 47 nedelj nisem bil prost. Seveda zato nismo dobili nobenega nadomestila (prostih dni ali oseb-

nega dohodka). Še UNRA paketov, ki so jih dobivali delavci, nam gozdarjem niso dali. Delalo se je od jutra do večera, pa še ponoči. Podnevi na terenu, ponoči pa računanje. Samo toliko sem šel v dolino, da sem si prinesel hrano, največkrat pa še to ne - hrano so mi poslali s kamionom. Kuhal pa sem si sam. Takoj po vojni sem moral imeti še svojo posodo in posteljino. Plačo sem imel takrat (leta 1946) 2.500 din (seveda starih) in 500 din potnega pavšala. Koliko je takrat imel sekač allvoznik, se ne spominjam. Tako Viktor. 1. junija 1950 je odšel v službo k Zavodu za gojitev divjadi Triglav.

Sam pa se spominjam še enega zanimivega dogodka. Proti koncu leta 1948 so nakladalci (večinoma Prekmurci) napovedali praznovanje novoletnih praznikov. Po naročilu direktorja Ostermana je revirni vodja Poklukar poslal svojega pomočnika Pogačnik Toneta (sedaj že pokojni) in mene praktikanta na Gorjuše in Koprivnik, da organizirava nakladalce. Šla sva od hiše do hiše, kjer je bil kakšen za delo sposoben moški. Eni so takoj odklonili, drugi obljubili, tretji pa ne eno ne drugo. Z našo "mobilizacijo" ni bilo nič. Takrat pa je Poklukar Viktor predlagal upravitelju Kelihu rešitev: "Organizirajmo skupine nakla-

Viktor POKLUKAR
kot lovec

Foto Poklukar

dalcev iz vrst gozdarjev." Predlagano in sprejeto. Ena nakladalna skupina je bila s Pokljuke, druga je prišla iz Bohinja. V prvi skupini smo bili Kelih Miloš - upravitelj, Poklukar Viktor - revirni vodja, Pogačnik Anton - pomočnik revirnega vodje, Kralj Jože - vodja Pokljuke, Kemperle vodja cestarjev in jaz - praktikant.

Nakladali smo čez vse noveletne praznike. Seveda smo takrat nakladali vse ročno na ho-ruk. Neka januarskega jutra leta 1949, ko smo nakladali v Majeni, je bila temperatura -24°C , mi pa brez rokavic.

Podlogar Jože

POMNIKI NAŠIH GOZDOV

Industrializacija gozdarstva se vedno bolj izpopolnjuje in nas silil k čim bolj rentabilnemu gospodarjenju.

Ko nam družba zaupa gospodarjenje z gozdovi skrbimo ne le za lesno proizvodnjo, ampak tudi ohranjamo splošne koristi gozda. Le-te so iz dneva v dan bolj pomembne in nam gozdarjem povzročajo nove skrbi pri vsakodnevem delu.

Pri odpiranju gozdnih površin z novimi cestami se izboljšujejo pravilne možnosti in omogočajo sodobnim pravilnim sredstvom dostop k vsakemu drevesu ali deblu ne glede na njihove dimenzije. V tem pa je že nevarnost, da posekamo v gozdu še preostale drevesne orjake, ki so iz znanstvenega, turističnega vidika še kako potrebni.

Skrajni čas je, da ohranimo taka posebna drevesa izjemnih dimenzij ali redkih drevesnih vrst. Naša dolžnost je, da opozorimo javnost nanje in jih zaščitimo. Pokljuški gozdarji smo se dogovorili, da bomo v najkrajšem času zbrali podatke posebnih drevesnih vrst in vodili o njih posebno evidenco.

Med pomniki naših gozdov sem izbral bukvo - *fagus silvatica*, ki ni ravno največja med svojimi vrstnicami, ima pa izrazito varovalno vlogo.

Bukva - orjak raste na gozdni parceli 399, odd. 526, krajevno ime Vrbínek, k.o. Zasip. Vse okoli tega drevesa je plazeči teren in se vedno bolj širi, da zajema že 1.50 ha. V izrazito mokrih letinah se zemeljska plast okoli bukve premakne tudi po več metrov.

Z nekdanjim lastnikom Pogačnik Francem - Peškotarjem sva se že pred več kot 20 leti dogovorila, da je ne bi posekala, ker sva videla pri tem drevesu posebno varovalno funkcijo. Tudi njegov sin Franc je upošteval očetov dogovor in tako sva bukev obvarovala vse do danes.

Naj opišem Peškotarjevo bukev:

- Deblo v višini 1,30 m, obseg 3,67 m ali premer 1,15 m, višina drevesa je 23 m, obseg krošnje 28 m², ki obenem tudi označuje mejo plazečega terena, ocena kubature 21 m³, in starost 200 let. Samo drevo je še nepoškodovano, razen dveh vej, ki so ju poškodovala okoliška drevesa, kjer so vsled drsenja terena padala nanjo. Poškodovane so samo tiste korenine, ki segajo izven območja same krošnje.

- Rastišče je v nadmorski višini 480 m, ekspozicija je vzhodna, zmerno strmo pobočje 15% matična podlaga je apnenec, izraziti ilovnati skladi in stalni studenec nad tem predelom pospešuje stalno drsenje terena.

- Sam sestoj je semenski gozd sm, bu, jesena, bresta, gabra, lipe in ostalih listavcev, ki so tu zelo številni, debela so po večini v spodnjem delu zavita, imajo večidel rdečo gnilobo; v kolikor drevja ni poškodovalo drsenje tal, so debela polno lesna in dosegajo višino nad 35 m in premere 45 do 50 cm v starosti 70 let.

- Sečnja je skupinsko prebiralna, potrebna je izredna nega, zaželjena je večja zastopanost kvalitetnih listavcev, kot tudi grmovnih vrst, ki bi vezal tla.

Želja revirnega gozdarja je, da se bukev čim preje zaščiti. Gozdarski strokovnjaki pa naj produčijo njeno varovalno vlogo.

Marjan Zalokar

NOBENE SPREMEMBE

- V tem vremenu se počutim kot doma.
- Kako?
- Tudi doma so vsak dan nevihte.

Bukev v Vrbinku k.o. Zasip - Foto TOZD Pokljuka

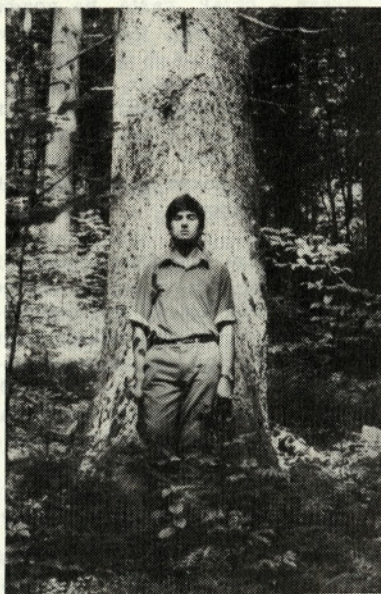
DEBELA JELKA V TRSTJU

V pretekli številki Presekov ste lahko videli fotografijo s podpisom: Debela jelka v Trstju. Po motoma je izpadlo besedilo, ki je bilo pripisano sliki:

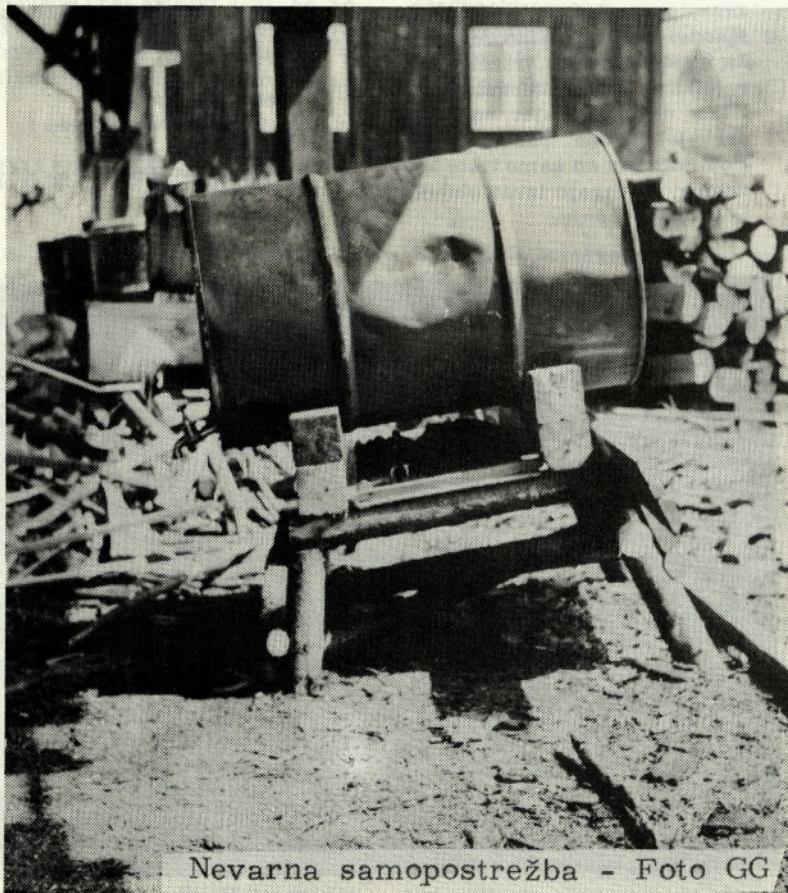
"Slikal sem debelo jelko v Trstju, ki presega debelo jelko Za Malim vrhom. Nameril sem ji 560 cm obsega. Trstje je nad Uskovnico ob poti proti Velem polju. Jelka žal odmira."

Poiskali smo še dodatne podatke o nahajališču: katastrska občina Studor, parcelna številka 1612/1, lastnik GKZ Srednja vas. Nadmorska višina 1.350 m, zahodna ekspozicija.

V Nedeljskem dnevniku z dne 11./2-1979 smo čitali prispevek ing. Sgerna o največjih slovenskih jelkah. Ne omenja nobene naših jelk, čeprav sodijo po debelini na sam vrh seznama.

I. V. Smreka v odd 136 a revir Koprnik

Nevarna samopostrežba - Foto GG

TISTI, KI SMO „ČEZ LES“

Področni gozdar v zasebnem sektorju (TOK-u) ima uradni dan. Ob ostalih strankah, ki želijo urediti zadeve v zvezi s svojimi gozdovi, pristopi starejša ženi-

ca:

"Gospod, ali ste vi čez les?"
Gozdar osupel in v neprijetnem položaju pred drugimi, kiso obotavljajoče: "Sem, kaj bi radi."
"Prosim, zakaj ne odpeljete lesa, ki smo ga posekali in pripeljali k cesti že pred enim mesecem?"

"Bomo takoj, ko dobimo kamione in se lotimo odpreme na tej cesti.

- Čez teden dni. -

"Tovariš, ki ste čez les, še vedno niste pobrali lesa. Odpeljali ga bomo domov..."

"Nehajte že. Naložili in odkupili ga bomo naslednje dni, vi pa ga ne smete odpeljati nikamor," ji gozdar odvrne že ves nejevoljen.

Ko čez nekaj dni odpremlja na tisti cesti, lesa te posestnice ni bilo več. Gozdar jo obvesti, da bo plačala stroške poslovanja in biološko amortizacijo, imela pa bo tudi opravka s sodnikom za prekrške. Ona pa jokaje prisega, da so ji les ukradli.

Epilog dogodka je bil res pri sodniku za prekrške. Izvlekla se je. Zaradi nerazjasnenih okoliščin, starostne senilnosti in socialne ogroženosti jo je sodišče oprostilo.

Navsezadnje je tako tudi prav, zares je stara in zaradi njene stanja bi še marsikdo napravil izjemo. Pa tudi zaradi tistega "čez les" ji ni in ni zameriti.

Toda misli se motajo naprej. Kdo bo imel neupravičeno korist od tega lesa. Ona sama najbrž najmanj. Saj v svoji skromnosti, ki res že naredi vtis socialne ogroženosti, tako malo potrebuje.

Takrat pa ostanejo gozdarji zares "čez les". Morda taki in še hujši primeri vplivajo na koga, da postane indiferenten, brezbrizen ali celo popustljiv...

M. Z.

SINDIKALNI IZLETI

Tudi sindikalni izleti so lahko kulturno prosvetno delovanje

Že večkrat so bili v našem glasilu objavljeni zapisi o izletih, ki jih prirejajo sindikalne podružnice naših delovnih skupnosti. Ti izleti so postali zares tradicionalni. V vsakem sindikalnem odboru se še najde zavzetež, ki si največ prizadeva, da bi tak izlet uspel. Največkrat je za svoj trud po izvedbi izleta kritiziran, vsaj del kolektiva ni bil zadovoljen. To se dogaja tudi zaradi tega, ker so naši delavci različni po izobrazbi, po denarnih zmogljivostih in različni po narodnostih. To pestrost vskladiti tako, da bi bilo vsem prav, je zelo težko. Najbolje je, da nam je kljub vsem težavam vedno in vedno pred očmi kulturno-prosvetna dejavnost, ki jo morajo gojiti sindikati kot vzporedno dejavnost. Nihče pri tem ne bi mogel oporekati, da na še tako neukega, še tako nezgojenega delavca ni mogoče kulturno vplivati in ga duhovno dvigati. V času, ko velike delovne organizacije že sprejemajo in redno zaposlujejo kulturnike - organizatorje, bo marsikdo tudi v manjših podjetjih moral pomisliti na kulturno vzgojo. Na eni od zadnjih sej upravnega odbora DIT-a je bilo že dogovorjeno, da bi se tudi ta organiza-

cija ponudila sindikatom v pomoč pri prosvetnem delovanju. Konkretno naj bi DIT v sodelovanju s sindikati organiziral obisk kake predstave v operi ali drami. Kako bodo to sprejeli naši delavci v neposredni, pa nekateri tudi v posredni proizvodnji, je res vprašljivo. Vendar si je treba biti v svesti, da kultura ni samo zabava, ni samo sprostitvev na najlažji način. Kultura naj bi bila tudi izgrajevanje osebnosti, življenjskih pogledov, odnosov do soljudi, narodnostne zavesti in pripadnosti, ki si jih človek, ki bi se pehal samo za delom in zaslužkom, ne more pridobiti.

Tudi jeseniški sindikat je v lanskem letu pripravil svoje letno potovanje za člane delovne skupnosti. Po prerekanjih in oklevanjih smo se odločili za Češko-slovaško preko Avstrije. Bilo je dobro izbrano in lepo v vseh pogledih. Vsakdo je, čeprav v kratkem času, lahko prišel na svoj račun. Kaj pomeni za delavca iz Bosne, ki je morda prvič v velikem svetu, ogled velemest in kulturnih znamenitosti, kakor sta Dunaj in Praga. Kaj pomeni za marsikoga, ki je morda premalo seznanjen s preteklostjo, ogled Inacističnega taborišča-muzeja v Mauthausenu. S primernim komentarjem, obveščanjem in opozarjanjem je tako potovanje primerno za neukega in tistega, ki se ima za izobraženega. Doživljaš stvari, ki jih

nisi pričakoval. Pogledi za železno zaveso, ki so bolj za lastno, zasebno uporabo. Ugled naše politike in ljubezen do naših ljudi na vzhodu. Stiki z ljudmi, ki niso le suhoparni gostinski ali turistični delavci. Vzdušje v lokalnih, nočnem življenju, ki je bilo za nekatere od naših, ki so se za majhen denar lepo zabavali, prava poslastica. In kaj bi praktični Jugoslovani brez "shopinga" - tudi za predvsem ženske nakupovalne strasti je bilo poskrbljeno.

Tokrat so kritizirali zares samo nergači. V celoti je bil kolektiv izredno zadovoljen in se vsi skupaj najlepše zahvaljujemo našim prizadevnim organizatorjem.

M. Z.

SPOZNAVANJE TUJIH DEŽEL

Tako bi lahko imenovali predavanja, ki jih je Društvo inženirjev in tehnikov pripravilo ne le za svoje člane ampak za vse člane delovne organizacije v decembru, januarju in februarju.

V decembru je naš sodelavec Tonči Deankovič, dipl. ing. pripravil predavanje za diapozitivni o Alžiriji. Veliko smo zvedeli o tamkajšnjem gozdarstvu. Poleg tega pa je tov. Deankovič prikazal življenje ljudi v tej deželi. Predavatelju se v imenu društva lepo zahvaljujem za koristno in prijetno doživetje.

Januarja smo si ogledali film o Argentini, ki ga je pripravil tov. Vladimir Kolar, književnik in novinar iz Beograda. Isti avtor nam bo pripravil tudi predavanje za diapozitivni o Mongoliji in Sibiriji.

Z organizacijo teh vrst predavanj nam je društvo želelo približati manj znane dežele in s tem prispevati k splošni razgledanosti slehernega člana društva in člana naše delovne organizacije.

Jože Skumavec, dipl. ing.

Pretresljivo pričevanje o grozotah v nacističnem taborišču je tudi ta spomenik.

Foto M. Zupan

PROBLEM ZA BISTRE GLAVE

Razlivanje goriv in olj po gozdovih predstavlja dvojno škodo: nepotrební strošek in zastrupljanje okolja. Ali se bo našel kdo, ki bo nabavil ustrezne pet, deset in dvajsetlitrške posode za gorivo in olje, iz katerih bi lahko točili olje, bencin in nafto direktno v rezervoarje strojev. Posode naj bi imele livke, podobno kot vrtnarska izvedba in čepe za odprtine.

Potrebovali bi še ustrezne črpalke za olje, bencin in nafto za prečrpavanje iz sodov v omenjene posode.

Urednik

DEJAVNOST FOTO LOVCEV

Ni še leto dni, kar se je pod okriljem domačega Društva inženirjev in tehnikov ustanovila pri foto - kino klubu Diana sekcija "Triglav" Bled. Konec januarja je priredila svojo prvo foto razstavo v avli Osnovne šole v Bohinjski Bistrici. Ob tej priliki so razstavila trofeje tudi lovska društva celotnega Bohinja. Bistriški pevci so poskbeli za kulturni program. Obisk je bil zelo številen. Častni predsednik Lovske zveze za Gorenjsko naš kolega KELIH Miloš je pozdravil prireditev ter ocenil, da tako kvalitetne lovske razstave Gorenjska še ni videla.

I. V.

— Kakšen lovopusti neki! Mirno sem ležal v grmu, pa sta prišla dva in se zavallla name.

NEKAJ NAGOVOROV IN NAPIITNIC NA POROKI

Draga Anita in Janko!

Danes smo se skupaj zbrali, da bi k vajini sreči nazdravljali. Naj se vama ne zdi "za malo", saj so te besede izrečene za šalo.

DRAGA ANITA !

- Veš, meni se zdi poroka kot začetek pasjih dni.
- Mož je lahko nežen kot ovčka ali brutalen kot bik - ampak - draga Anita - svetujem ti, da ga daš takoj na štrik.

Ženinih 10 zapovedi, katere mora mož na pamet znati:

1. Mož, da boš vedel, da boš veliko delal in malo jedel!
2. Skrbel boš zame in otroke in plačeval pohištvo na obroke!
3. Da se ne boš kesal, boš kuhaj, šival in tuđpral!
4. Če hočeš, da ne bom te tepala, boš storil vse, kar ti bom rekla!
5. Kar te najbolj prizadene, da razen mene ne poznaš nobene!
6. Pretepla te bom na parketu, če te zalotim pri kakem dekletu!
7. Sreče mi v zakonu ne kradi, da se tuđžena tega ne navedi!
8. Daj ženi vsakodnevni zakonski obrok, če nočeš biti oče tujih otrok!
9. Ob mesecu mi daj plačo na roke! Porabila jo bom zase in otroke.
10. Ne želi si svojega bližnjega žene, kaj danes si obljubil, da boš imel samo mene!

SE NA BOLJSEM SO

Dreje je peljal svojega otroka v vozičku na sprehod. Ko je čez pol ure prišel nazaj, je žena skoraj omedlela:

— Za božjo voljo, zamenjal si voziček! Saj to ni naš otrok!
— Pa kaj potem, otrok je otrok, voziček je pa lepši od našega.

RES JE

- Oče, ali je res, kar pravijo zdravniki, da je poljub nevaren?
- Seveda je res.
- Kaj pa lahko povzroči?
- Poroko.

DRAGI JANKO!

Oropan si vseh pravic, zato zahtevaj tuđti 5 resnic:

1. Naj se žena zaveda od glave do nog, da je mož za ženo bog!
2. Mož je za družino pravičen sodnik, ki dobro nagrajuje in hudo kaznuje.
3. Žena ima ob možu raj, zato nima ob njem prigovarjat kaj.
4. Nikar ne kaži možu oslov, ker ti ne bo opravljal gospodinjinskih poslov!
5. Zavedaj se, da je v zakonu najbolje, da sprejmeš moža vedno dobre volje!

DRAGA ANITA !

Poklanjam ti kladivo, zraven pa malo rož.

Morda ga kdaj rabila boš. Zato ti svetujem, da precej po poroki vsak dan držiš kladivo v roki. Če pa Janko tvoj bo brez pregrehe, s kladivom tolkla boš orehe.

— Končno sem svojega moža naučila, da si obrisé čevlje, predno vstopi.

Š P O R T

4. mesto GG Bled

V seštevkcu vseh 12 disciplin na sindikalnih športnih igrah občine Radovljica smo dosegli 4. mesto, za kar smo prejeli lep pokal na zaključni prireditvi v Festivalni dvorani na Bledu. Tako visoka uvrstitev je vsekakor lep uspeh in priznanje vsem, ki so sodelovali v katerikoli disciplini.

Če pa celotno tekmovanje pogledamo nekoliko kritično, ugotovimo, da bi bil uspeh lahko še boljši. V posameznih disciplinah namreč sploh nismo sodelovali (šah) ali pa je bila udeležba glede na naše možnosti in prijavljene tekmovalce zelo skromna (veleslalom, plavanje, kegljanje - borbene partije).

V tem letu bo zato potrebno nekaj več resnosti in dobre volje na vseh tekmovanjih, da bomo lanskoletno uvrstitev obdržali ali morda celo izboljšali. Zato vabim vse sodelavce, da bi čim bolj množično sodelovali na letošnjih tekmovanjih.

REZULTATI:

1. Elan	1527 točk
2. Veriga	1508 točk
3. Iskra Otoče	868 točk
4. GG Bled	630 točk
5. Vezenine	561 točk
6. LIP Bled	488 točk

Moški:

1. Veriga	1225 točk
2. Elan	1086 točk
3. GG Bled	502 točk
4. Iskra Otoče	405 točk
5. LIP Bled	310 točk

Ženske:

1. Iskra Otoče	463 točk
2. Elan	441 točk
3. Vezenine	368 točk
GG Bled	128 točk

Z. Š.

Program predvidenih tekmovanj

V zimskem obdobju nas čaka precej srečanj na belih poljanah, seveda, le, če nam bo vreme naklonjeno in če bodo ugodne snežne razmere.

Organizirati moramo prvenstvo GG Bled v veleslalomu, ki je bilo zaradi pomanjkanja snega že preloženo. Ob ugodnih snežnih razmerah bo tekmovanje na Koblji, sicer pa verjetno na Soriški planini ali na Viševniku.

Občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu je predvideno za nedeljo, 4. 3. 1979 na Zatrniku, v smučarskih tekah pa se bomo pomerili 11. 3. 1979 v Gorjah, ob neugodnih snežnih razmerah pa na Pokljuki. Na teh tekmovanjih je zaželeno čim bolj številna udeležba.

Udeležili se bomo zimske lesarijade 23. in 24. 2. 1979 na Kob-

li, vendar bo to tekmovanje ob izidu Presekov že za nami.

V soboto, 31. 3. 1979 nas čaka sodelovanje na prvenstvu SOZD "GLG" v veleslalomu in tekah, za kar smo tudi organizatorji.

Po programu občinskih sindikalnih tekem pa je že v marcu na vrsti kegljanje - borbene partije, v aprilu pa bo tekmovanje v streljanju.

Program nadaljnega tekmovanja bo objavljen v naslednji številki Presekov.

Z. Š.

BREZ BESED

Gorjuška kavboja - I.V.

Glasilo "PRESEKI" ureja uredniški odbor organizacije združenega dela GG Bled, Ljubljanska cesta 19.

Odgovorni urednik Ivan Veber, tiska Delavska univerza Tomo Brejc Kranj v 500 izvodih.